

Ordre du jour

- 4998 - Projet de loi portant création d'une Administration de la gestion de l'eau - Second vote constitutionnel
Interpellation de M. Alex Bodry au sujet de la politique de l'eau
(Prise de position au sujet du projet de loi - Présentation du sujet de l'interpellation - Discussion générale)
- Dépôt d'une motion
- 4998 - Projet de loi portant création d'une Administration de la gestion de l'eau - Second vote constitutionnel
Interpellation de M. Alex Bodry au sujet de la politique de l'eau (suite)
(Second vote constitutionnel)
- 5317 - Proposition de loi ayant pour objet de modifier et de compléter la loi électorale modifiée du 18 février 2003
(Rapport de la Commission des Affaires intérieures - Discussion générale - Lecture du texte de la proposition de loi - Vote et dispense du second vote constitutionnel)
- 3924 - Projet de révision de l'article 24 de la Constitution
4910 - Projet de loi sur la liberté d'expression dans les médias (suite)
(Motion - Vote)
- 4486 - Projet de loi concernant l'aménagement communal et le développement urbain
(Rapport de la Commission des Affaires intérieures - Discussion générale - Lecture du texte du projet de loi)
- 5319 - Projet de loi relatif à la construction d'un nouveau bâtiment pour la circonscription régionale de la Police Grand-Ducale à Grevenmacher
(Rapport de la Commission des Travaux publics - Discussion générale - Lecture du texte du projet de loi)
- Débat de consultation sur le plan sectoriel mobilphonie
(Présentation du sujet du débat de consultation - Débat)

Au banc du Gouvernement se trouvent: Mme Lydie Polfer, Vice-Premier Ministre; Mme Erna Hennicot-Schoepges, MM. Michel Wolter, Henri Grethen et François Biltgen, Ministres.

(Début de la séance publique à 14.32 heures)

M. le Président.- Dir Damen an Dir Hären, d'Sitzung ass op.
Huet d'Regierung eng Kommunikatioun ze maachen?

(Négation)

Dat ass net de Fall.

Da komme mer elo zum zweete Vote constitutionnel vum Projet de loi 4998 iwwert d'Schafung vun engem Waasseramt, zesumme mat der Interpellatioun vum Här Alex Bodry iwwert d'Waasserpolitik. D'Riedezäit ass nom Modell 2 festgeluecht. Et si schonn agedroen: déi Häre Sunnen a Graas. D'Wuert huet elo de Rapporteur vum Projet de loi 4998, den honorabelen Här Marco Schank.

1. 4998 - Projet de loi portant création d'une Administration de la gestion de l'eau - Second vote constitutionnel

Interpellation de M. Alex Bodry au sujet de la politique de l'eau

M. Marco Schank (CSV), rapporteur.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, den 11. Februar dëses Joers hu mer hei am Haus e Projet déi éischte Kéier gestëmmt, de Projet 4998 fir d'Schafe vun engem Waasserwirtschaftsamt.

M. Aly Jaerling (ADR).- Et war am Spierkelt.

M. Marco Schank (CSV), rapporteur.- Et war am Spierkelt, ganz genee Här Jaerling.

Vu datt fir dëse Projet de Statsrot keng Dispens vum zweete Vote ginn huet, komme mir haut, dräi

Méint méi spéit, no der éischter Ofstëmmung op de Projet zrëck.

Ech wollt mech op dëser Plaz kuerz halen, well schonns eng Kéier alles gesot gouf.

De Projet bëinhalt d'Fuerderung no enger zentraler Instanz, déi sech ausschliesslech ëm d'Gestioun vun eise Waasserressourcë bekëmmert, also e ganz wichtege Projet.

Ech erënneren drun, datt de Statsrot der Meenung war, fir de Projet nei op de Leescht ze huelen, well en de Projet wollt an d'Kaderdirektiv 2000/60/CE vum 23. Oktober 2000 iwwer eng gemeinschaftlech Politik am Beräich vum Waasser integréieren. De Statsrot huet dobäi eng Opposition formelle ausgeschwat. Ech wëll awer nach eng Kéier soen, datt de Statsrot kee Problem mam Prinzip vum Waasserwirtschaftsamt hat, an och manner oder kee Problem mat engem Kadergesetz, wou et eben ëm d'Personalstrukture geet, mä éischter e grondleeënde Problem well e gesot huet, maacht ee Gesetz an transposéiert gläichzäiteg d'Direktive cadre.

Här President, opgrond vun deene Froen, déi de Conseil d'État opgeworf huet, wollt ech nach eng Kéier ënnersträichen, datt ee breede Konsens an der Kommissioun bestanen huet iwwert de Prinzip vum Waasserwirtschaftsamt. An dëse Prinzip gouf souwuel am Avis vum Statsrot wéi och am Avis vun der Beamtekummer confirméiert.

Ech erënneren och drun, datt de Minister an der Kommissioun op d'Problematik vun der Ëmsetzung vun der Kaderdirektiv higewisen huet, an zwar duersch d'Tatsaach, datt den Text eng komplex Matière ass, déi eben an deene verschiddenen EU-Memberlänner op verschiddenen Opfaassungen an och Interpretatiounen stéisst. Dobäi kënnt, datt d'europäesch Kommissioun

réischt just oder viru kuerzem dee leschte Volet vun enger Serie vun Documents-guides faerdeg gestallt huet, déi sollen hëllefen eng méiglechst koordinéiert Transposition vun der Directive cadre ze erliichteren. Et kann also nach e Koup Zäit laanscht goen, ier dës Direktiv definitiv sprochräif ass.

De Minister hat och an deem Zesummenhang gemengt, egal ween Innenminister oder Waasserminister an där nächster Regierung gëtt, datt et nach kéint zwee Joer oder zwee an en halleft Joer daueren, bis d'un point de vue procédural d'Direktiv an d'national Gesetzgebung kann ëmgemat ginn. Dat géif dann awer mat sech bréngen, datt mer d'Beamten, déi zënter véier an en halleft Joer op eng definitiv Nominatioun waarden, misste siwe Joer oder nach méi laang, siwen an en halleft Joer waarde loosse, bis een hinnen e Kader ginn hätt.

Ech mengen, datt mir mat dësem Gesetz enger zukünftiger Regierung e wichtigen Outil, e wichtige Moya an de Grapp ginn, fir déi inhaltlech Waasserpolitik ze bestreiden, déi déi nächst Legislatur haaptsächlech wäert mussen um Ordre du jour hunn. Deemno bréngen ech och eng zweete Kéier den Accord vu menger Fraktioun zu dësem Projet de loi.

Ech soen lech merci.

M. le Président.- D'Wuert huet elo den Interpellant, den honorabelen Här Alex Bodry.

M. Alex Bodry (LSAP), interpellateur.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, mir diskutéieren dann haut zesummen, eigentlech an engem Siess, de Gesetzesprojet an zweeter Lecture vun der Schafung vun engem Waasserwirtschaftsamt, a gläichzäiteg och meng Interpellatioun, déi ech am Oktober d'lescht Joer ugefrot hat iwwert d'Waasserpolitik vun der Regierung. Et ass vläicht net de beschte Moment fir esou eng Diskussioun am Detail ze féieren.

Ech géif och aus Respekt virum Ordre du jour vun der Chamber an aus Respekt viru mir selwer a virum dem Thema och probéieren, deen zweeten Deel iwwert d'Interpellatioun net ze vill breet ze striewen, well mer och nach eng ganz Rétsch vun anere Punkten hei um Ordre du jour hunn. Mä ech sinn awer der fester Iwwerzeugung, dass een dee Gesetzesprojet hei iwwert d'Schafung vun engem Waasserwirtschaftsamt net därerf lassgeléist diskutéiere vun der Fro, wéi, insgesamt gesinn, d'Waasserpolitik hei zu Lëtzebuerg laangfristeg ausgeriicht gëtt. Et ass op deem Punkt, wou mer jo och eng Kritik ugesat hu beim Projet de loi iwwert d'Waasserwirtschaftsamt, dass eigentlech deen doten inhaltlechen Aspekt an deem Gesetz net erëm ze fannen ass, wat a sengen ambiteisen Ziler relativ deif ugestapelt huet, andeem et e rengt Kadergesetz ginn ass fir eng nei Verwaltung.

Den zweete Vote zu engem Gesetzesprojet ass keen alideegleche Phenomeen hei am Parlament, glécklecherweis. Dat ass de Beleg dofir, dass eng profund Divergenz besteet tëschent der Meenung vun der Majoritéit vum Parlament an dem Statsrot. Dat ass och hei net anescht. D'Iddi vun der Schafung vun engem Waasserwirtschaftsamt ass richtig, och richtig fir eis Partei. Mir haten et an eisem Wahlprogramm 1999 stoen, wéi aner Parteien och. Mä mir sinn awer der Meenung, dass déi Ëmsetzung vun där richteger Iddi eng ganz Rétsch vun handwierklechen an och inhaltleche Mängel opweist, déi esou grave sinn, dass mer deen heiten Text och an eng zweeter Lecture

net kënne stëmmen. Well e kënnt an déi zweet Lecture an darselwechter Versioun wéi an där éischter Lecture hei am Parlament. D'Regierung war net wëlles, fir ierengeppes un deem Text ze änneren.

Wat ass de Feeler, dee geschitt ass? Mä anstatt fir d'éischt e Verwaltungskadergesetz ze schafen, parallel dozou e laangfristegt Konzept fir d'Waasserwirtschaft hei zu Lëtzebuerg ze entwëckelen, ass d'Regierung dohinner gaangen an huet aus verschiddene bestehende Verwaltunge Leit ofgezunn, se detachéiert an e Ministère a gemaach wéi wann d'Waasserwirtschaftsamt ouni Texter géif schonn elo bestoen. Fir d'éischt also sinn d'Leit zesummegezu ginn, an duerno gëtt déi gesetzlech Grondlag eigentlech dofir geschaaft.

Mir sinn der Meenung, dass een hätt misse ëmgekéiert fueren. Fir d'éischt a schnell en neit Gesetz maachen, wou een de richtige Kader setzt, wou een op inhaltlech Akzenter setzt, an dann duerno natierlech d'Ëmännerung um Terrain virhuelen an déi Leit dann an enger Verwaltung zesummeféieren.

Anstatt och fir d'éischt déi gesetzlech Kompetenz propper festzeleeën, ass d'Regierung och do en anere Wee gaangen. Se huet am Summer '99 iwwer Arrêté grand-ducal, wat d'Zesummesetzung vun der Regierung ugeet, an engem Handstréch, an engem Fiederstréch sämtlech Kompetenzen am Waasserberäich op den Innenminister zougefuert. Dat huet se ouni Dialog gemaach, ouni Transparenz gemaach. Dat stoung a kengem Wahlprogramm. D'Regierung huet dat am Summer hanner verschlossenen Dieren an de Koalitionsverhandlungen einfach esou decidéiert, iwwert d'Käpp vun de Leit ewech, an dat war sécherlech net gutt. Dat ass scho méi wéi en handwierkleche Mangel bei der Ausaarbechtung vun esou enger Reform.

Déiselwecht Parteien, d'CSV an d'DP, ware sech och schnell eens, erëm eng Kéier an deeneselwechte Koalitionsverhandlungen am Summer '99, fir dem Ëmweltministère, duersch déi Verleegung vun de Waasserkompetenzen, praktesch een Drëttel vu senge legislative Kompetenzen op ee Schlag ewech ze huelen, ouni awer un engem Gesetzestext änneren ze goen, a gläichzäiteg och him e gudden Deel vu senge finanzielle Mëttelen ewech ze huelen, well bal d'Hal-schent vun de Finanzmëttelen vum fréieren Ëmweltfong sinn an de Waasserberäich gestach ginn. Et ass elo en anere Ministère deen iwwert déi finanziell Mëttelen do verfügt.

Dat ass alles, wéi gesot, geschitt, ouni dass ee virun de Wahlen dat ugekënnegt hätt, ouni dass dat öfentlech diskutéiert gi wär. Dat huet de Grand-Duc einfach zur Ënnerschrëft dohinner geluecht kritt, an de Souverain huet dat gemaach, wat en an esou Fäll ëmmer mécht, en huet ënnerschriwwen. Dat war net déi richtig Aart a Weis fir hei ze fueren.

An dass dat net richtig ass, beweist jo och d'Haltung vun der Demokratescher Partei. Déi zwar hei alles brav matstëmmt, mä déi awer net midd gëtt op hire Kongresser, op anere Kongresser, wou hir Ëmweltsprichter oprieden, an hirem Wahlprogramm fir déi nächst Period, just de Contraire vun deem ze verlaangen, wat si selwer mat d'accord waren 1999 ze maachen, dat heescht d'Kompetenze vun deem Waasserwirtschaftsamt elo erëm eng Kéier an den Ëmweltministère ze féieren, a si waren d'accord, dat beim Innenminister unziesiedelen.

Dat war wahrscheinlech de Präis, deen huet misse bezuelt ginn, fir dat Waasserwirtschaftsamt iwwerhaupt kënne op d'Been ze kréien.

Well virun ass dat doten och diskutéiert ginn an et ass haaptsächlech gescheitert un der Opposition vun den CSV-Ministère, déi net wollte Kompetenzen ofrieden, besonnesch net un en LSAP-Umweltminister. Elo, wann et natierlech un den CSV-Innenminister geet, ass dat eppes ganz anescht. Da loosse mer u sech déi Kompetenzen do ganz liicht transferéieren.

Wichtig ass sécherlech, dass mir déi Kompetenzen zesummeleeën, wichtig ass, dass mir eng Verwaltung kréien, déi zoustänneg ass fir dat Ganzt do auszuféieren. Mä et bleift ee Feeler, an dee Feeler muss réckgänge gemaach ginn an enger nächster Legislaturperiod. Dat ass, dass déi Kompetenz beim Innenministère ugesiedelt ginn, mat enger Argumentatioun och nach, déi esou gestréckt ass, dass, wann ee se zu Enn féiert, praktesch all Ressortsministère géife verschwannen; op jidde Fall den Umweltministère net méi eng Existenzberechtigung hätt, well och am Offallberäich ass e groussen Deel vun de Kompetenzen, deen haut bei de Gemenge läit. Och do ass also den Innenministère d'Genemegungsbehörde an och do wär et also logesch ze soen, majo dann iwwerdroe mir déi Kompetenzen do och nach bei den Innenminister.

Also, dat Ganzt hält sech net.

(Interruption et coups de cloche de la Présidence)

Dat war keng gutt Décisioun, mä et ass eng Décisioun, déi sécherlech erëm guttzemaachen ass. No deene nächste Wahle misst sech op deem dote Punkt och hei an der Chamber kënne eng Majoritéit erausschielen.

Dee Gesetzesprojet hei stécht net nëmme Kritik a vu Säite vun der Opposition, mä dee Gesetzesprojet huet - an dofir si mir iwwerhaupt nach eng zweete Kéier hei zesummen an der Chamber - virun allem och d'Kritik misse astieche vum Conseil d'État. An ech wëll hei nëmme nach eng Kéier d'Konklusioun vum deem ganz kriteschen Avis vum Conseil d'État liesen, déi dozou gefouert hunn, dass e seng Opposition formelle wouer gemaach huet an dass en net d'Dispens vum zweete verfassungsméisseg Votum ginn huet.

De Conseil d'État seet a sengem Avis zum Regierungsprojet, de 25. November 2003: «En guise de conclusion et par référence aux nombreuses incohérences que présente le projet sous avis, le Conseil d'État ne peut marquer son accord avec celui-ci.» Et ass also eng prinzipiell, allgemeng negativ Haltung vum Statsrot zu deem Regierungstext hei; an e fiert weider: «Il recommande, sous peine d'opposition formelle, de reprendre le projet sur le métier en tenant compte de la directive-cadre 2000/60/CE dans le domaine de l'eau qui doit de toute façon être transposée au plus tard au cours du premier semestre de l'année 2004. Le projet amendé devrait permettre de définir à la fois une politique intégrée de l'eau et les structures administratives nécessaires à la mise en œuvre de cette politique, une loi-cadre devant logiquement être la suite d'une loi sur le contenu, et non l'inverse.»

Et ass déi Argumentatioun, déi mir och net midd ginn eigentlech hei ze féieren, zënter dass deen dote Projet an der Diskussioun ass. D'Regierungsmajoritéit setzt sech ganz einfach mat grousser Selbstherrlechkeet iwwert déi fundamental Kritik vum Statsrot ewech. Anstatt also hei, wat ëmmer verlaangt gëtt, a wat och den Innenminister a senger Funktioun als Landesplanungsminister net midd gëtt ëmmer hei ze fuerderen, vernetzt ze denken, anstatt integrativ un d'Problematik vun der Waasserpolitik erunzegoen, gëtt hei e Saucisson-

nage - de Fayot Ben ass schonn iwwert dat Wuert gefall - gemaach, an deem Sënn dass fir d'éischt d'Strukturen diskutéiert ginn, lass-geléist vun enger Diskussioun iwwert de Fong. Et misst ee parallell déi zwou Diskussiounen féieren.

Ech verstinn, dass eng gewëssen Urgence ass, fir eng Verwaltungsreform duerchzesetzen. Dofir brauch een dat vläicht net eent hannert deem aneren ze maachen, mä et hätt een zumindest misse parallell déi Diskussiounen féieren, an dat vermësse mir an deem heite Projet. Et gëtt a kengem Moment an deem ganzen Text, emol net am Exposé des motifs, eng Referenz gemaach op d'inhaltelech Ausrichtung vun der Waasserpolitik an deenen nächste Joren hei zu Lëtzebuerg, wou eng fundamental Diskussioun néideg ass, déi och wäert net einfach ginn opgrond vun deenen europäeschen Texter, déi mir gehale sinn an eist nationalt Recht ëmzesetzen, a wou eigentlech den éischten Délai schonn am Dezember 2003 ofgelaf ass, a wou mir nach ëmmer vu Regierungssäit emol net e Projet vun engem Gesetz zu där Emsetzung vun där europäescher Direktiv virleien hunn.

Dräi Joer huet et gedauert, bis dëst Kadergesetz fir eng nei Verwaltung an d'legislativ Prozedur eragefouert ginn ass, da der selwer och nach etlech Zäit an Usproch geholl huet.

Et muss een och soen, dass mer op ville Punkten net sou wäit virukomm sinn, wéi munchere sech dat gewënnscht huet a sech d'Regierung jo och selwer virgeholl hat. Och dës Regierung ass net entscheedend virukomm beim Ausweise vu Waasserschutzgebidd. Souwäit ech weess - ech misst eppes verpasst hunn - ass net ee Waasserschutzgebiit iwwer Règlement grand-ducal ausgewise ginn. Or, et war e feste Punkt am Regierungsprogramm, dass do geifen Neel mat Käpp gemaach ginn. Anscheinend waren déi vu virdrun jo incapabel fir dat ze maachen. Dës Koalitioun hat sech virgeholl, fir dat vill besser ze maachen.

Do muss een objektiv feststellen, dass dat en Echec bleift vun deene sukzessive Regierungen. Ech sinn och a Wahlzäiten net esou blann, dass ech virun de Realitéite géif d'Ae verschlëssen, mä wann dat esou ass, da gëtt et jo Ursaache fir wat dat sou ass, an da muss ee probéieren, an do hat dës Regierung jo awer och fënnef Joer Zäit, fir un deenen Ursaachen do eppes ze maachen, dass een op deem dote Punkt méi schnell virukënn.

Wou ech mir och Suerge maachen, dat ass d'Fro, wéi wäit iwwert déi nächst Jore genügend Finanzmëttel vu Säite vum Stat an och vun de Gemengen zur Verfügung stinn, fir déi immens Investissementer am Beräich vun der Waasserqualitéits-erhaltung respektiv vun der Sanéierung vun den Ofwässer ze investéieren. Et ass mir e Rätsel, wéi, bei Stats- a Gemeineneinnahmen, déi déi nächst een, zwee Joer stagnéiere wäerten, et wäert méiglech sinn, fir deen immense Programm, deen outwendeg ass, a wou och international Verpflichtungen vu Lëtzebuerg do stinn, ze realiséieren a fir domadder eens ze ginn.

Mir hunn nach d'lescht Woch hei immens déck Projekte gestëmmt am Beräich vun der Sanéierung vun den Ofwässer, besonnesch elo am Beräich, sief dat Stauséi, sief dat Uelzecht. Ech entdecken awer am Dokument vun der Regierung eigentlech net an deem gewünschte Mooss déi Kreditter, déi misste mëttelfristeg do sinn. Dat si jo Saachen, déi net elo zéng Joer méi daueren, mä déi an dem nächste Joer direkt u wäerte goen an an den nächsten dräi, véier Joer och musse virugeen. Ech entdecken an deenen Tableaux, déi d'Regierung Enn vun leschte Joer presentéiert huet, net realistesch Zuele wéi mir et kéinte fäerdeg bréngen, déi ambitiéis Projeten, déi néideg

sinn, och an engem géuerdneten an an engem akzeptablen Zäitraum iwwert d'Bühn ze bréngen.

Dobäi kommen déi vill kleng Projeten, déi doniewent kommen. Dobäi kommen déi Investissementer, déi d'Gemenge mussen an hirem Gemengekanalnetz maachen, déi net sou staark vum Stat subventionéiert ginn, wou de Gros zu de Laaschte vun de Gemengen ass. Och dat chiffriert sech an och dat sinn Investissementer, déi musse gemaach ginn. Et ass net ëmmer d'éischt Prioritéit vun der Politik, fir déi Investissementer an de Bueden ze maachen.

Mir ass et e Rätsel a mir gëtt et Angscht, wann ech gesinn, wat eigentlech dat ass, wat misst geleescht ginn an deenen nächste Joren op deenen dote Pläng, a wat d'Finanzmëttel sinn, déi elo vun öffentlecher Säit mol einstweile virgesi sinn, fir dann déi dote grouss Zilsetzungen ze erreechen. Wann net méi gemaach gëtt an deem dote Fall, da leie mir wäit ewech vun der Zilsetzung vun der europäescher Kaderdirektiv iwwert d'Waasser, da wäerte mir déi Ziler an deem Zäitraum net erreechen. Do mussen also zousätzlech Effort gemaach ginn, an dozou gehéiert natierlech och d'Fro vun zousätzleche Finanzmëttelen, déi ee sech muss stellen, a virun där een net dierf einfach de Kapp an de Sand steechen a maachen, wéi wann do keng Problemer géife bestoen. Hei, also an der heite Matière, ass et net sou séier eng Fro vun Texter, hei ass et eng Fro vu Praxis, vun Aarbecht, déi um Terrain ze maachen ass, vu Projeten, déi mussen züggend duerch d'Prozeduren kënne goen, a Projeten, déi och esou an der Ausféierung opgestallt sinn, dass se och finanziell an deene virgesinnen Zäiten och kënne mat begleet ginn.

Dat ass, mengen ech, déi grouss Erausforderung, déi op de Stat an op d'Gemengen an deenen nächste Jore wäert zoukommen, an et ass déi Diskussioun, déi mir och am Parlament musse féieren, net eréischt fënnf Minutte virum Enn vun enger Parlamentssession, mä et wär néideg gewiescht, am Laf vun der leschter Period déi doten Diskussioun ze féieren am Zesammenhang mat der Ausaarbechtung vun deem Projet vun der Reform vum Waasserwirtschaftsamt. Da wäre mir haut vläicht e bësse méi wäit, da géife mir haut vläicht méi kloer gesinn. Well do muss och, mengen ech, Cartes sur table gespillt ginn, do mussen all d'Zuelen op den Dësch kommen, do muss een der Realitéit an d'Ae kucken, an et muss ee sech bewosst ginn, dass dat, wat elo wéi gesot an offiziellen Dokumenter vun dëser Regierung virgesinn ass, bei wäitem net duergeet, fir kënne déi Aarbechten do ze maachen, an déi Zuelen och iwwerengs völeg onrealistescht sinn. Wann ech déi Tableaux kucken, da ginn déi esou schéin op. Do gëtt mat ronnen Zuele geschafft, wat da Joer fir Joer soll do investéiert ginn.

Een, deen d'Praxis kennt, dee weess dass déi Zuelen hanner an net stëmmen an deem heite Fall; dass hei Makulatur gemaach gëtt fir d'Finanzinspektioun iergendwéi mat an d'Boot ze kréien, mä dass et net esou wäert lafen. Mir mécht et Angscht, wann ech gesinn, dass effektiv Enn 2007 praktesch och de Waasserfong eidel ass an net méi genuch Suen do sinn, fir déi Dépenses, déi dann 2008 komme wäerten, kënne ze bezuelen, souguer mat zousätzlechen Dotatiounen iwwert déi nächst Statsbudgeten.

Alles dat also beonrouegt mech zudéifst an där doter Fro, nach méi wéi deen heite Projet, mä et beonrouegt mech einfach, wéi et an deem ganze Beräich soll weider goen. Wéini bréngt mir et fäerdeg, dass och déi ganz Regierung dat doten ze enger absoluter Prioritéit mécht a sech och bewosst ass, dass wa mer an d'Waasser inves-

téieren, dass dat och en Deel Gesondheetspolitik ass, dass et hei net nëmme ëm eng Fro geet vun iergendwéi prinzipiellem Ëmweltschutz, wou et dann eigentlech llicht ass, e bëssen de Geck ze maachen, besonnesch an Zäiten, wou et wirtschaftlech méi lues geet? Mä hei geet et eigentlech ëm eis Gesondheet, hei geet et ëm d'Dränkwaasser, hei geet et ëm d'Waasserleef. Déi musse propper sinn. An alles dat, mengen ech, muss zu engem Sujet ginn an dierf eigentlech net déi drëttränge Uerdnung kréien, déi et nach während deene leschte Jore verstärkt kritt huet, wou sech op déi Verwaltungsreform konzentréiert ginn ass. An ech hunn den Androck, dass mat där doter...

Mme Renée Wagener (DÉI GRÉNG).- Ma da misst Der den Här Castegnaro emol drun erënnere, wéi wichteg dass den Ëmweltschutz ass!

(Interruptions)

Plusieurs voix.- Très bien.

M. Alex Bodry (LSAP), interpellateur.- Den Här Castegnaro sëtzt net hei vis-à-vis vu mir, ech hunn hei den Här Wolter vis-à-vis vu mir setzen an ech richte mech emol an éischer Linn hei un déi Leit, déi heibanne setzen.

(Brouhaha général et coups de cloche de la Présidence)

Wann ech gelift, e bësse méi roueg hei. Ech weess, dass Wahle virun der Dier stinn, mä ech mengen hei geet et ëm e seriöse Problem an et sollt hei eng gemeinsam Suerg sinn a keng bëlleg Parteipolemik, fir dass et hei aus deenen Debatten eraus, iwwer all Parteigrenzen eraus, fir jiddferen heibannen, an net déi puer Leit, déi sech ëm d'Ëmweltpolitik an deene jeeweilege Parteien bekëmmere, ëm eng essentiell Fro geet, déi muss an déi éischt Rei vun de Prioritéite gesat ginn an net, wéi gesot, als drëttränge Question behandelt ginn.

Une voix.- Très bien.

M. Alex Bodry (LSAP), interpellateur.- E Wuert och nach eng Kéier zu deem heiten Text, wou haaptsächlech och zwee Punkten dra sinn, déi een an där Hinsicht bedenklech maachen. Dat ass op deem enge Punkt, wou et ëm d'Ofännerung vum Naturschutzgesetz geet a wou eng duebel Autorisation an dat Gesetz vum Naturschutzminister a vum Minister, deen d'Waasserpolitik a senge Kompetenzen huet, ageschriwwen gëtt. Domadder gëtt eigentlech eng Trennung tëschent deenen zwee festgeschriwwen an doduerjer, dass also zwee Ministeren an engem Text stinn, gëtt et relativ kloer, dass dat an den Ae vun dem Auteur vun deem Text och zwou verschidde Persounen an Zukunft solle sinn, soss bräicht een deen Text jo net an deem dote Sënn ëmzänneren.

Et ass och, menger Ansicht no, juristescht gewot ze soen: Zwee Ministeren sollten opgrond vun deem selwechten Text eng Autorisation ginn. Dat heescht, opgrond vun deeneselwechte Kritären eng Autorisation ze ginn ass onméiglech, well et onméiglech ass, dass zwou verschidde Meenungen erauskommen, well jo déiselwecht Kritäre vun deenen eenzelne Leit mussen applizéiert ginn oder awer iwwerflësseg, wann et souwisou muss datselwecht sinn, mä da brauch een och nëmme eng Autorisation am Gesetzestext virzugesinn a keng zwou. Dat ass net am Sënn vun de Vereinfachungen vun den administrativen Prozeduren, wou och an der Politik ganz vill driwwer Rieds geet an ëmmer erëm de Contraire gemaach gëtt.

Eigentlech och e Widdersproch, mat där eegener Philosophie vun der Regierung, ass dat, wat am Kommodosberäich festgehalen ginn ass, wou steet, fir de ganze Waasserberäich ass ee Minister zoustänneg, dat ass den Innenminister, awer beim Kommodo ass dat net de Fall, do bleift eigentlech den Ëmweltminister zoustänneg, just dass den Ëmweltminister keng technesch Verwaltung méi huet fir kënne déi Dossieren do ze preparéieren, well dat ass d'Waasserwirtschaftsamt an déi ënnerstinn dem Innenminister.

Et ass also eng völeg onkohärent Léisung, déi hei fonnt ginn ass, selbstverständlech opgrond vum Widerstand vun de Wirtschaftskreeser, déi gesot hunn: Net nach e Minister am Kommodo! Dunn ass d'Regierung natierlech an d'Knée gaangen an et ass eppes Juristesch eraus komm, wat e klengt Monster ass, wat eigentlech kee kann zefridde stellen a wat e Broch mat der eegener Approche duerstellt, déi d'Regierung sech hei ginn huet fir sämtlech Kompetenz bei enger Stell unzesiedelen an ee Minister zoustänneg ze maachen. Hei ass elo dann awer nach den Ëmweltminister, deen iwwert d'Hannerdier an en Deelberäich kënnt, mä en huet d'Mëttelen net fir seng Kompetenzen eigentlech hei och kënne auszeüben.

Wann een den Text kuckt, stellt een och nach eng ganz Rei vun anere Problemer fest, déi eigentlech net duerch deen heiten Text geléist gi sinn, déi elo am Fong duerch deen heiten Text nei entstinn. D'Fro - dat wësse mir schonn -, wou d'Kompetenzgerangel elo schonn zënter Joren amgaangen ass. D'Renaturéierung vun eise Fléissgewässer, wou d'Eaux et Forêts soen, mir sinn zoustänneg dofir, wou awer opgrond vun enger allgemenger Zoustännegkeet och d'Waasserwirtschaftsamt kënnt datselwecht vu sech behaapten. Et ass och de Fait, dass de Service de Géologie vun de Ponts & Chaussées, deen awer och Bohrunge féiert, bei de Ponts & Chaussées bleift, deen also hei net mat an d'Waasserwirtschaftsamt eriwuer komm ass. An, wéi gesot, et ass déi Onkohärenz mat der Kommodosabteilung „Waasser“, déi dat Wesen och net esou richtig anordert a bei der Ëmweltverwaltung wäert bestoe bleiwen, obwuel awer dann de Gros vun den technesche Kompetenzen an deem neie Waasserwirtschaftsamt wäert konzentréiert sinn. Och dat ass keng rationell Léisung an och keng bëlleg Léisung, déi d'Regierung hei gewielt huet. Et ass also nach Klärungsbedarf, deen op deenen eenzelne Punkten do besteet, an ech sinn der Meenung, dass do nei Konflikter praktesch mat aprogramméiert sinn, déi vläicht elo op anere Plaze wäerte stattfanne wéi virdrun, mä et ass net esou dass mat deem heiten Text sämtlech Problemer geléist wäeren, sondern et sinn zum Deel nei Problemer, déi duerch deen heiten neien Text entstinn.

Wichteg schéngt mir och ze sinn, dass ee bei der Struktur vun deem Waasserwirtschaftsamt zwee Gesichtspunkte berücksichtegt, an dat schéngt an deem Organigramm, dee sech an dem Gesetzestext erëm spiegelt, net berücksichtegt ze sinn. Éischtens d'Wichtigkeet vun Öffentlichkeetsaarbechten, d'Informatioun vun de Bierger. Dat ass eppes, dat fënt een an der Struktur vum Waasserwirtschaftsamt net erëm. Dat muss an eisen Aen en extrae Service ginn, deen déi wesentlech Aufgaben vun der opklärender Informatioun vun de Bierger duerchféiert. Eng modern Verwaltung muss déi néideg Moyene kréien, fir grad an deem dote Beräich op deem sensibelen Punkt vun der Qualitéit vum Waasser kënne virzegoen. Dofir muss do en eegene Service virgesi ginn. A mir mengen och dass et wichteg wär, fir hei en extrae Service fir eng juristescht Abteilung virzugesinn. Mat deene sëllege juristesche Froen, déi sech an deem

dote Beräich stellen, ass et eigentlech normal, dass een och do d'Kompetenz an enger Verwaltung usiedelt, fir kënne schnell, ouni dass muss eng Referenz geholl ginn op iergend e Ministère a ministeriell Strukturen, sur place an hiren Verwaltung déi juristesche Froen do och uerdentlech, schnell an am Sënn vum Bierger an engem gudden Fonctionnement vun enger Verwaltung ze behandelen.

Esou dass et also, wann een alles zesummen zielt, ganz vill Inkohärenzen a Mängel an deem heiten Text ginn, déi eis dozou bréngen, ähnlech wéi de Statsrot dat gemaach huet, fir hei eng negativ Offstëmmung zu deem Ganzen ze ginn.

E puer Wuert och nach eng Kéier iwwert d'Waasserpolitik am Allgemengen. Ech hu schonn eenzel Aspekter a mengem éischten Deel ugeschnidden. Ech wëll dat awer nach eng Kéier e bësse méi am Detail op eenzelne Punkte maachen an der Regierung eng Rëtsch vu Froen stellen, wéi wäit si an hiren Iwwerleeungen ass, quitte dass, wéi gesot, hiert Mandat elo gläich ofleeft. Mä et ass awer wichteg ze gesinn, wéi d'Virbereedung zu Aarbechten an der Regierung an d'Diskussioun an der Regierung gelaf sinn, och wann an der Öffentlichkeet eng kontradiktoresch Diskussiounen nëmme a ganz begrenztem Mooss zu deenen eenzelne Punkte stattfonnt hunn.

An et geet jo haaptsächlech natierlech ëm d'Emsetzung vun der Kaderdirektiv vum 23. Oktober am Joer 2000, wou mir elo wierklech um Punkt sinn, dass déi Direktiv hei sou lues misst an d'Nationalrecht iwwerholl gi sinn. Wou mir wëssen, dass zu Bréssel selwer eng Rei zousätzlech Iwwerleeungen gemaach gi sinn an dat Ganzt e bëssen an de Versuch bruecht huet. Mä trotzdem ass dat heiten eng essentiell Fro, wou mir, mengen ech, eng Rei vu Virentscheidungen ze huele kréien, déi eigentlech d'Waasserpolitik an deenen nächste Jore wäerten hei zu Lëtzebuerg nohaltig orientéieren.

Dofir ass eis Meenung, dass et wichteg ass am Waasserberäich alles zesummen ze féieren, d'Strukturen zesummen ze féieren an eng Strategie ze ginn, déi aneene gräift a sämtleche Sparten vun der Waasserpolitik. Wat d'Waasserqualitéit ugeet vun de Fléissgewässer, mä och vum Dränkwaasser, wat d'Fro vun deene quantitativen Aspekter vum Waasser ugeet, ech denken do haaptsächlech un d'Grundwaasser, an och wat den Héichwaasserschutz ugeet, ass et wichteg, dass een do laangfristeg eng integréiert Gesamtkonzeptioun huet, wou et soll higoen. Do muss also en Aktionsplang kommen, gekoppelt u prezis Zilsetzungen, u quantifizéiert Zilsetzungen, mat engem Zäitplan, g awer och mat deenen néidegen Instrumenter, fir kënne déi Zilsetzungen do an deem Zäitplang ze erreechen.

Bis elo gëtt et net vill an där doter Hinsicht wat öffentlech zougänglech war. Et gëtt dee pluriannuellen Investitiounsplang vun der Regierung, wou ech scho gesot hunn, dass deen um Terrain riskéiert relativ staark niewent der Realitéit ze leien, an et gëtt e sektorielle Plang iwwer Iwwerschwemmungsgebieten. Fir de Rescht gëtt et keen offiziellt Dokument, wat déi integréiert Approche eigentlech géif no bausen duerleeën. Dat musse mer awer, mengen ech, maachen, wa mer wëllen och déi Direktive cadre uerdentlech ëmsetzen a wa mer och wëllen an der Waasserpolitik hei zu Lëtzebuerg entscheidend virukommen an deenen nächste Joren.

Et stelle sech also eng ganz Rëtsch vu méi prinzipielle Froen, an ech wëllt se hei opzielen, an ech wär frou wann de Minister géif kuerz probéieren, zumindest deelweis, op déi Froen do anzegoen an och ze soen, wéi wäit d'Regierung an hiren Iwwerleeungen zu deenen eenzelne Punkte steet.

Déi éischt Fro ass déi vun der Kompetenzopdeeling tëschent de Gemengen an dem Stat an der Fro haaptsächlech vum Drénkwaasser. Et ass jo do, wou eigentlech haut eng Grondkompetenz vun de Gemenge besteet, iwwert d'Gemengesyndikater, iwwert d'Syndicats mixtes och zum Deel, a wou sech d'Fro stellt, soll et do weider goen, oder huet d'Regierung wëlles an eng aner Richtung ze goen, dat Ganzt eigentlech op den nationalen Niveau ze hiewen.

An eisen Ae wär et schued, wann dat sollt geschéien, well ech der Meenung sinn, dass eigentlech awer, wann de richtege Kader gesat ass, et wichteg ass, och no un de Problemer, dat heescht um Niveau vun de Gemenge kënnen an deem Beräich vum Drénkwaasser aktiv ze ginn. Et dierf ni esou wäit kommen, dass d'Gemenge sech iwwert eng Kompetenzverlagerung géifen desinteresséieren, wat sech op deem Punkt do deet, an da soen, et ass jo de Stat deen dat dote mécht an dann ass d'Saach jo dann an der Rei. Also et ass scho mengen ech wichteg, weiderhin eng dezentral Approche zu där Drénkwaasserfro do ze hunn.

Dann ass d'Fro natierlech och an deem ganze Beräich, an där Welt vu Liberaliséierung, déi jo viru kengem Secteur Halt mécht, wéi wäit d'Regierung muss a wéi wäit se wëllt eigentlech d'Dieren opmaachen, dass och Privatboiten hei kënnen aktiv an deem dote Beräich ginn. Als sozialistesche Partei fanne mer et net gutt, wa bei esou enger Fro, notament vum Drénkwaasser, wou et ëm eng Grundversuergung geet, duerch eng Privatisierungswell, eng Liberalisierungswell de qualitativen Aspekt an den Hannergrond géif geroden an et géif just nach de wirtschaftlechen Aspekt an de Vierdergrond kommen. Dofir ass et an eisen Ae wichteg, dass dat doten an der öffentlecher Hand bleift an dass d'Drénkwaasserversuergung net dierf privatiséiert ginn hei zu Lëtzebuerg.

Wat sinn d'Absichte vun der Regierung an deem dote Punkt? Wéi gesäit et aus mat der Ëmsetzung vum Veruersaacherprinzip? De Principe pollueur-payeur, dee mer jo erëmfannen am Text vun der Direktiv selwer, an enger relativ ausschweifender Form, net ganz prezis, mä wou awer zumindest d'Richtung déi ass, dass soll Rechnung gedroe ginn deem dote Prinzip, bei der Festleegung och vum Drénkwaasserpräis, vum Waasserpräis, mä awer och natierlech bei der Tarificatioun. A wou d'Direktiv eigentlech och hei seet, Dir kënt weider differenzéieren tëschent den Haushalter, tëschent der Landwirtschaft an tëschent de Betriber.

Mer wëssen, dass jo och den Innenminister an der Vergaangenheet oft Schwierigkeiten hat, fir zum Beispill bei den Haushalter eng Staffellung ze akzeptéieren. Wann ech d'Direktiv liesen, geet déi awer duerhaus an déi dote Richtung fir méi nuancéiert do virzegoen an an den Tariffer och uspornend ze ginn, eigentlech fir ze spueren beim Konsum vum Drénkwaasser. Dofir wollt ech och da vum Minister wëssen, ob hie bei senger prinzipieller Haltung bleift oder net der Meenung ass, dass ee misst op deen dote Wee goen an och do bei den Tariffer genuch Spillraum loosse, fir also och Incitatiounen mat anzubauen, fir eigentlech bei der Drénkwaassernotzung méi spuersam virzegoen.

Wéi gesäit et mat enger allgemenger Ofwaassertax aus? Et ass eng Iddi déi mol eng virecht Regierung hat, déi et a ville Länner gëtt; an Däitschland, an der Schwäiz an an Eisträich gëtt et se. A wou ech mer d'Fro stellen, ganz éierlech, mat deem Investissement, dee virun der Dier steet, mat deene Milliarden, déi wäerte mussen an den nächsten zéng Joer an deem Beräich investéiert ginn; ob dat doten net awer en noutwendegt Iwwel

ass, fir iwwert esou eng Ofwaassertax nozedenken, fir iwwerhaapt kënnen duerch deen ambitéise Programm do ze finanzéieren. Och do wär ech frou, wann ech eng Stellungnahm kéint kréien, wéi wäit d'Regierung sech dozou eng Meenung gemaach huet.

Ausoe si schonn ze liese gewiescht, ze héiere gewiescht iwwert d'Subventiounspolitik an deem Ganzen. Mir bénéficiéieren hei zu Lëtzebuerg zënter de 60er Joren enger ganz grosszügiger Subventiounspolitik vu Säite vum Stat mat 90% vun de Kläranlage selwer, vun den Haaptkollekteren, déi iwwert de Statsbudget finanzéiert ginn, 10% nach vun de Gemengen, natierlech haaptsächlech zu Laaschte vun de Gemengen. Et stellt sech d'Fro: Ass d'Regierung der Meenung, dass opgrond vum Text vun der Direktiv dat doten net méi méiglech wär?

Ech liesen dat net an deemselwechte Mooss dodraus, mä et sinn esou Ausoe ginn, wat d'Interpretatioun vun deem heiten Text ugeet. Also dofir och meng Fro un d'Regierung: Wéi wëllt se deen doten Deel vun der Direktive cadre dann elo an d'Nationalrecht ëmsetzen?

Dann eng lescht Fro - dat ass eng Fro déi ech schonn ugeschnidden hat. Dat ass déi, ob de Minister wierklech der Meenung ass, dass dat, wat elo hei am Statsbudget steet vun Einnahmen, respektiv vu geplangten Ausgabe fir déi nächst Joren, duergeet, fir wierklech all déi Projeten, all déi Programmer an deem gewënschten Zäitraum duerchezéien, an ob do net awer misst nach zolidd nogschoss ginn, wann ee sech wëllt wierklech Mëttelen och vu sengen Ambitiounen ginn.

Voilà, méi wäit wëll ech d'Diskussioun haut net driewen, och aus Respekt virun deenen anere wichtige Punkten, déi nach um Ordre du jour sinn.

éi gesot, eis Partei wäert Nee stëmmen zum Gesetzestext. An ech hoffen, dass mer awer domadder net e Schlusstrich zéien ënnert d'Diskussioun iwwert d'Waasserpolitik hei zu Lëtzebuerg, mä dass déi monter weidergeet.

Merci.

■ **Une voix.** - Très bien.

■ **M. le Président.** - Als éischte Riedner ass den Här Fred Sonnen agedroen. Den Här Sonnen huet d'Wuert.

Discussion générale

■ **M. Fred Sonnen (CSV).** - Här President, Dir Dammen an Dir Hären, mir hunn an der Legislaturperiode, an där zënter 1999, e puer mol schonn d'Geleeënheet gehat, fir eis méi genee mat der Waasserpolitik vun eiser Regierung ze beschäftegen. Dat war de Fall bei der Interpellatioun vu mengem Fraktiounskolleeg Lucien Weiler iwwert d'Héichwaasser, d'Debatten zum Waasserwirtschaftsamt, d'Orientierungsdebatt iwwert d'Kompetenzopdeeling zwëschent dem Stat an de Gemengen oder bei de Gesetzter iwwer verschidde Kläranlagen. En Zeechen also, dass sech an deem Beräich eppes gedoen huet. An dat ass och de Mérite vum Innenminister, dee couragéiert un des Matière erugeet. Ech denken datt ech mech a menger Interventioun drop beschränke kann, fir nach eng Keier e puer Aspekter aus deenen Debatten opzegräifen.

De Kolleeg Alex Bodry huet hei eng ganz Partie Froen opgeworf, déi pertinent sinn. Pertinent dowéinst, well d'Politik opgefuerdert ass, an der Waasserwirtschaftspolitik op nei Weeër ze goen. Mir brauchen och nohalteg an eng integréiert Waasserpolitik, well d'Waasser e vitaalt Element ass, och fir eist Land. Ech brauch do nëmmen den Noostkonflikt ze erwähnen, wou d'Waasser e kruzialen Enjeu duerstellt, an engem

Konflikt, dee scho méi wéi een halleft Jorhonnert undauert.

Mä och fir e Wuelstandsland wéi Lëtzebuerg muss et eng Selbstverständlechkeet sinn, an och eng Noutwendegkeet, datt mer beduecht a rasonnabel mat eisem Waasser ëmginn an eist politesch Handeln no där Premisse ausriichten.

Fir datt mer esou eng Politik kënnen an d'Weeër leeden, ass et noutwenneg, haut déi néideg Jalonen ze setzen, fir nohalteg mat der Ressource Waasser ëmzegoen. Och zu Lëtzebuerg ass d'Waasserpolitik ëmmer en Enjeu gewiescht. Sou ass an de 50er Joren eist Land op de Wee gaangen, fir d'Drénkwaasserversuergung iwwert de Wee vum Stausee op der Uewersauer ofzedeecken. En anere wichtige Volet ass d'Héichwaasserproblematik, déi duerch d'Zersiedlung vun eisem Land eng intensiv Landwirtschaft an Ëmweltflëss an de leschte Joren ëmmer méi akut ginn ass. An net zu lescht ass den Ëmweltschutz e feste Bestanddeel vu bal all Beräich vun der Politik ginn, eng Matière, déi natierlech de Schutz vum Waasser als eng vun den Haaptachsen ugesäit. Et sinn dëst alles Deelberäicher vun enger vaster an technesch héichkomplizierter Matière, déi mer am heitege Kontext vernetzt musse betruechten an déi enger duerchduechter an nohalteger Koordinéierung bedierfen.

Ech hat déi virecht Woch, wéi mer iwwert d'Kläranlagen diskutéiert hunn, drop higewisen, datt mer um Enn vun där Legislaturperiode eise Soll an deem Beräich zu engem groussen Deel schonn erfüllt hunn. Mam Vote vum Gesetz iwwert d'Waasserwirtschaftsamt kritt déi Zesummenaarbecht, déi zënter 1999 schonn am Beräich vun der Waasserpolitik besteet, hir gesetzlech Basis. A mir si frou, datt mer an deem Dossier an där Legislaturperiode konnten endlech Neel mat Käpp maachen, well d'Diskussiounen ronderëm esou eng zentral Administratioun bis an den Ufank vun den 90er Joren zrëckreechen.

D'Schafung vum Waasserwirtschaftsamt ass niewent der Reform vun der Police, déi mam Gesetz vum 31. Mee 1999 versigelt ginn ass, déi wichtegst Verwaltungsreform aus de leschte Joren. E verantwortungsvollen Émgang mat der Ressource Waasser setzt viraus, dass mir eis och um administrative Plang déi noutwendeg Moyene ginn. D'Fuerderung vun enger Bündelung vun all deenen Aspekter vun enger effikasser Waasserpolitik a vun den implizéierten Instanzen, Verwaltungen a Servicer ass net nei. Iwwert d'Schafung vun enger Zentralverwaltung fir d'Waasser ass zu Lëtzebuerg säit den 80er Jore mat Ausnahm vum ADR ëmmer e politesch Konsens gewiescht. Dat gesäit een, wann ee beispillsweis d'Debatt vum Oktober 1990 iwwert d'Waasser am Detail noliest.

Et huet awer 14 Joer gedauert, bis mir dat Gesetz iwwert d'Administration de la gestion de l'eau konnte stëmmen. Zu deem Gesetz sti mir, well et d'Krénung ass vun engem Engagement, dat mir 1999 am Koalitiounsaccord geholl hunn. Et ass dat e wichtige Schrëtt an d'Richtung vun enger integréierter Waasserwirtschaftspolitik.

Här President, et ass kloer, dass mir hei net stoe bleiwen dierfen. Déi personell Organisatioun vun enger Administratioun, d'Bündelung vu Kompetenzen, stelle sécher eng wichteg Viraussetzung duer. Mä et geet elo drëm, fir d'Objektiver vun där Administratioun, déi am Gesetz ageschriwwen goufen, mat Musek ze erfüllen.

Ech wëll nach eng Keier den Artikel 2 vum Gesetz iwwert d'Waas-

serwirtschaftsamt an Erënnerung ruffen, dee ganz genau definéiert, wat fir Missiounen sech dës Administratioun verschriwwen huet: «L'administration poursuit une gestion intégrée et durable des ressources d'eau et du milieu aquatique et en assure une protection efficace. Sans préjudice des dispositions légales et réglementaires fixant les attributions d'autres administrations et services relevant de l'État et des communes, elle est notamment chargée

1. d'étudier les problèmes concernant la gestion et la protection de l'eau;

2. de conseiller les autorités publiques et les collectivités sur toutes les questions du domaine de l'eau;

3. de veiller à l'observation des dispositions légales, réglementaires et administratives en matière de gestion et de protection de l'eau et d'exercer la police y relative;

4. de contribuer à l'élaboration de plans d'aménagement et de gestion de l'eau et à la définition de programmes de mesures à mettre en œuvre pour atteindre les objectifs fixés;

5. d'engager les mesures correctives et curatives nécessaires pour améliorer l'état qualitatif et quantitatif des eaux superficielles et souterraines et d'entreprendre toute action pour en prévenir la pollution ou la détérioration;

6. de coordonner les actions en matière de lutte contre les inondations;

7. d'instruire les dossiers de demandes d'autorisations au titre de la législation sur la gestion et la protection des eaux;

8. de réaliser des travaux d'analyse et de laboratoire dans le domaine de l'eau;

9. de mener des travaux de recherche dans le domaine de l'eau;

10. de participer sur le plan des institutions internationales à l'élaboration et à l'application de la politique commune en matière de gestion de l'eau;

11. de déterminer l'état de la meilleure technique disponible en matière de technologies dans le domaine de l'eau;

12. d'assurer l'information du public et d'encourager toute initiative en matière de gestion durable de l'eau.»

Dir Dammen an Dir Hären, den Artikel 2 definéiert domadder ganz kloer an op eng komplett Aart a Weis, wat een ënner enger integréierter Waasserwirtschaftspolitik ze verstoen huet. Dës Administratioun ass also dat wesentlecht Instrument fir dee Wee, dee mir an deem Beräich gewëllt sinn ze goen.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, d'Waasserwirtschaftsamt ass en Instrument, dat eis behëlleflech ass, fir déi europäesch Kaderdirektiv iwwert d'Waasser adequat ëmzesetzen. Déi europäesch Direktiv 2000/60 ass eng eminent wichtig Direktiv, déi sech sécherlech op eis national Waasserpolitik auswierke wäert, wat den Alex Bodry jo och a senger Froestellung ervirgehuewen huet. Se ass ouni Zweifel de Kader vun eiser zukünftiger Waasserwirtschaftspolitik.

Den Innenminister hat a senger Interventioun zum Waasserwirtschaftsamt schonn erkläert, dass déi Waasserpolitik, déi Lëtzebuerg haut scho praktizéiert, am wäiteste Sënn den Zilsetzunge vun der Kaderdirektiv entsprécht. Et ass kloer, dass mer no der Ëmsetzung vun där Direktiv eis Waasserpolitik mussen an den Detailler adaptéieren. Dobäi kënn, dass d'Intégralitéit vun den Elementer vun där Direktiv nach net bis an den Detail gewosst ass. Déi iewescht EU-Présidence ass am Moment drëm beméit, fir den Dossier weiderzebréngen an ze finaliséieren.

Meng Fraktioun ass der Meenung, dass d'Direktiv eis Waasserwirtschaftspolitik compléiert an d'Haaptelement vun enger integréierter Waasserpolitik duerstellt. Am Kontext vun den Aarbechten an der Commission de l'Intérieur iwwert d'Schafung vun engem Waasserwirtschaftsamt gouf säiten vum Ministère preziséiert, dass et sech awer ëm eng sensibel an technesch komplex Matière handelt, déi opgeschafft muss ginn.

An der Debatt iwwert dat Gesetz ass och eng Motioun gestëmmt ginn, déi op eng schnell Ëmsetzung vun där Direktiv drängt. Mir hoffen dofir, dass Lëtzebuerg an den zoustänneg Gremien um europäesche Plang säi Gewicht an d'Wo leet, fir dës Direktiv schnell ëmsetzen ze kënnen.

Här President, mir als CSV denken, dass mir eng integréiert Waasserpolitik nëmmen zesumme mat eise Gemenge vollzéie kënnen. Am Kader vun der Debatt iwwert d'Kompetenzopdeeling tëschent dem Stat an de Gemengen hate mir och dës Volet ugeschwat, wéi d'Gemenge kënnen an dës Politik mat agebonne ginn. Ech wëll dofir nach eng Keier d'Konklusioun aus dem Rapport vun der zoustänneger Commission de l'Intérieur vum 30. September 2003 an Erënnerung ruffen, wou d'Kommissioun ënner anerem festgehalen huet - ech zitieren: «En matière de la gestion des eaux usées et des déchets, la commission estime que le rôle de l'État est essentiel. Pour ces raisons le Gouvernement est invité à participer plus activement aux compétences communales en matière de traitement des eaux usées ainsi qu'en matière de gestion des déchets. A cet effet, à l'exemple du SEBES, on pourrait imaginer des syndicats intercommunaux mixtes composés d'une part par des représentants des communes et d'autre part par des représentants du Ministère de l'Intérieur.» An deem Sënn gouf och eng Motioun eragereecht an ugeholl.

D'Waasser an d'Ofwaasser sinn haut eng därch an technesch Matière. Den Innenminister Michel Wolter hat a senger Grondsazried an der Debatt vum 27. November 2003 e puer interessant Pisten opgeworf, déi och nach haut hir Gültigkeet hunn, an op déi wëllt ech kuerz zrëckkommen.

Mir hu bis d'Joer 2012 bis 2015 eng Direktiv ëmzesetzen, déi eng ganz Partie vu Komponenten enthält, déi déi Regierungen, déi elo no där kommen, wäerten an d'Flicht huelen. Ech wëll nëmmen e puer vun deenen Elementer opgräifen. Et mussen zum Beispill nei Funktiounen geschaaft gi wéi de Monitoring. Des Weidere musse Qualitéitskontrollen duerchgefouert a Moossnamen ergraff ginn, déi souwuel d'Qualitéit wéi och d'Quantitéit vum Waasser laangfristeg garantéieren.

Doniewent muss de sou genannte Prix-vérité agefouert ginn, an dee sech all d'Facteuren, déi de Waasserpräis haut ausmaachen, mat abannen. Dat heescht och, dass d'Subsiden, déi de Stat an d'Kläranlage pompelt, an deem Calcul mat a Betruecht gezu musse ginn.

Weider musse Quelleschutzgebieder ausgewise ginn a Weeër fonnt ginn, wéi an Zukunft déi Leit, déi op dës Gebidder schaffen, op anere Plazen erëm réaffectéiert kënnen ginn. Wéi gesot sinn d'Gemengen och hei opgefuerdert, fir de Paradigmewissel an der Waasserpolitik mat unzepacken. Bei 118 Gemengen ass dat net einfach, well et heescht vun ale Praktiken Ofstand ze huelen. Mä eng national integréiert Waasserpolitik erfuerdert de Wëllen zur Kooperatioun vun den eenzelne Gemengen.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, den Alex Bodry huet och d'Problematik vum Waasserpräis ugeschnidden. An ech denken, a meng Fraktioun ass och där Meenung, dass mer Weeër musse

fannen, fir een eenheetleche Waasserpräis ze schafen, ouni op de Prinzip vun de Staffellungen ze verzichten. D'Industrie, d'Bauern, d'Betribler kënnen a mussen net deeselwechte Präis bezuelen. D'Erausfiltréiere vum esou genannte Prix-vérité, d'Berechtigung dovunner, d'Ausweisung vu Quellschutzgebiddere an d'Festleë vum de Kompensatioun si wesentlech Elementer vun enger integréierter Waasserwirtschaftspolitik.

Et geet also drëm, fir sech zesummenzesetzen an ze kucken, wéi een d'Gestioun vum Waasser a vum Ofwaasser koordinéiere kann. E Wee dohinner, an de Minister hat dëst schonn a senger remarquabler Interventioun vum 27. November 2003 proposéiert, wier eng sou genannte Compétence mixte, wéi mir se am Rapport festgehalen hunn, wou en nationale Syndikat an d'Liewe geruff géif ginn, dee sech der Problematik esouwuel vum Waasser wéi vum Ofwaasser unhëlt an deen zesumme mam Stat a mat de Gemengen organiséiert gëtt. Mir sinn haut an enger anerer Situatioun, wou mer eng disparat an onorganiséiert Struktur hunn. Nach ëmmer si vill Gemengen net Member an de Syndikater, déi sech um regionalen an interkommunale Plang zesummedoen hunn, fir dëse Beräich zesummen ze organiséieren.

Wa mer awer gären eng integréiert Waasserwirtschaftspolitik hätten, da musse sech eis Gemengen zesummeschlëssen, fir den Objektiv, déi am Artikel 2 vum Gesetz iwwert d'Waasserwirtschaftsamt ageschriwwen sinn, gerecht ze ginn.

Dir Dammen an Dir Hären, ech wëllt nach gären e puer grondsätzlech Gedanken uféieren, wéi fir d'CSV an Zukunft eng modern an nohalteg Waasserpolitik ausgesi muss. Eng nohalteg Waasserhaushalts- a Waasserwirtschaftspolitik bedeit fir eis d'Garantiéiere vun optimalem Schutz fir eis Gewässer géint d'Verschmutzungen an aner Belaaschtungen, bei gläichzäiteger rasonnabler Notzung vun eise Waasserressourcen duerch de Bierger.

No der Waasserkaderrichtlinn vum 23. Oktober 2003 mussen all Uewerflächewaasser a Grundwaasser bis spéitstens 2015 an en ökologesch einwandfräien Zoustand bruecht ginn. Am Kontext vun dëser Richtlinn musse sech déi kommende Regierunge konsequent fir déi ofschléissend Emsetzung vun nationalen Ofwaasserentsuerungsprogrammen asetzen.

Dem Ausbau vu groussen Kläranlagen un der Uelzecht an un der Sauer an dem Bau vun Ofwaasserreinigungsanlagen un der Musel kommen hei Schlësselrollen zou. Dobäi musse Moossnamen kommen a wierskam Instrumenter an d'Liewe geruff ginn, déi an Zukunft d'Reduktioun vun der Belaaschtung vun den uewer- an ënnerlidesche Gewässer duerch Ofwässer besonnesch am Beräich vun der Landwirtschaft am Sënn vun engem verbesserte Quellschutz an enger sécherer Drénkwaasserversuergung assureieren.

Mir setzen eis och dofir an, datt d'Renaturéierungsmoossname fir eis flëssend Gewässer weidergefouert an ausgebaut musse ginn. Dofir plädéiere mer och fir d'Opstellung vun engem nationale Leitplang an dësem Beräich. Doniewent sollen déi Moossnamen no ökologesch sënnavollen a wirtschaftlech vertriebbar Kritären ausgerichtet ginn.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, den Innenminister Michel Wolter hat an der Interpellatioun iwwert d'Héichwaasser vum 3. Abrëll 2003 drop higewisen, datt et keen alles ëmfaassenden Héichwasserschutz gëtt an datt et sech ëm eng laangwiereg Aarbecht handelt, fir dësem Phänomeen Meeschter ze ginn. All Héichwaasser weist ëmmer erëm op Schwaachstellen am System hin, déi een duerch déi eng oder aner Moossnamen opge-

faange kritt. Dem Héichwaasserschutz kënnert fir eis eng verstärkten Opmierksamkeet zou. Et muss virun allem um preventive Plang vill geschéien, andeems all Acteur, esouwuel de Stat wéi och d'Gemengen, mä och de Privatmann incitéiert gi fir sech mat verschidde Moossnamen ze familiariséieren, fir verschidden désastréis Effete vum Héichwaasser ofzefiedere. Mir setzen eis wéinst dësen Ursaache fir e preventiven Héichwasserschutz an.

Et gëllt virun allem déi natierlech Iwwerschwemmungsgebiddere ze erhalen, respektiv zrëckzegewannen. Op deene Plazen, wou dëst noutwendeg ass, solle verschidde Moossnamen baulecher Natur realiséiert ginn. Et ass aus den Erfahrungen aus dem Héichwaasser vum 1993 an 1995 eraus fir eis evident, datt d'Preventioun net duergeet. Ouni technesch Moossnamen, wéi beispillsweis Schutzmaueren, komme mer mëttel- a laangfristeg net aus. Speziell an dësem Beräich muss de Stat zesumme mat de betraffene Gemengen e stéchhaltegt Konzept ausschaffen. Den Héichwasserschutz kascht vill Geld an eng ganz Rei Gemenge sinn haut net an der Lag déi Käschten integral opzebréngen. Deemno brauche mer um Niveau vun alle Gemengen e Mentalitéitswandel, deen agesäit, datt d'Problematik vum Héichwaasser net eleng e kommunalen oder regionale Sujet ass, deen ausschliesslech vun de betraffene Gemengen ze droen ass. Et ass en nationale Problem, well mer an de vergaangene Jorzenge eis Landzersiedlung a Flächeversigelung viru gedriwwen hunn, wat déi ursprüngelech an natierlech Waasserofleef gestéiert huet. An deem Sënn muss iwwerpréift ginn, wéi een zukünftegt am Kader vun engem solidaresche Finanzéierungsinstrument kënnert déi net betrafte Gemengen un de Moossname géint d'Héichwaasser associéieren.

Här President, ech denken, datt den zoustännegen Innenminister eis nach déi eng oder aner Präzisioun an dësem Beräich ka ginn. Ech hunn heimat versicht fir d'Prioritéit vun der CSV opzeechnen. Op déi nächst Regierung waart vill Aarbecht an dësem Domän, déi mer als Parlament kritescht awer sachlech belichte mussen.

Ech soen lech merci fir Är Opmierksamkeet.

M. le Président. - Als nächste Riedner ass den Här Gusty Graas agedroen. Den Här Graas huet d'Wuert.

M. Gusty Graas (DP). - Här President, Dir Dammen an Dir Hären, u sech erlaabt jo deen Débat vun haut, wann ech emol éischter d'Interpellatioun an de Vierdergrond setzen, vläicht sech méi fundamental Gedanken ze maachen iwwert de Bilan, deen dës Regierung opzeweisen huet wat d'Gewässerschutzpolitik ubelaangt, awer och fir e Constat ze maache wéi d'Situatioun hei zu Lëtzebuerg ass.

Ech menge ganz kloer, wat dës Legislaturperiod gekennzeechent huet war ouni Zweifel de Vote an d'Schafe vum Waasserwirtschaftsamt, wat jo dann haut elo definitiv clôturéiert gëtt. Ech wëll nach eng Kéier hei ënnersträichen, datt d'Demokratesch Partei scho ganz laang ëmmer erëm gefuerdert huet, datt d'Kompetenzen, déi alt bis op sechs Ministère verdeelt waren, misste gebündelt ginn, fir dass ee kënnert méi eng kohärent Gewässerschutzpolitik an d'Wee leeden. Dat war ënnert deene fréiere Regierungen net méiglech, obwuel do och Efforten, zumindest theoretischer Natur, do waren, obwuel och do grouss Fuerderunge gestallt goufe vu riets a vu lénks, mä um Terrain ass u sech ni eppes Konkretes geschitt.

Dee grouss Mérite, deen also ouni Zweifel dës politesch Majoritéit huet, ass deen, dass et fäerdeg

bruecht ginn ass fir e Waasserwirtschaftsamt ze schafe mat all deene Problemer, déi dat comportéiert huet, och mat all deene punktuellen Nodeeler, déi de Moment nach bestinn an déi eis och wäerten nach eng kleng Zäit begleeden.

Mä d'Tatsaach, datt mer elo déi Struktur geschafen hunn, erlaabt awer fir an Zukunft trotzdeem elo vill méi eng intensiv Waasser-schutzpolitik ze maachen.

Et ass also evident, datt d'Demokratesch Partei, déi dat Gesetz gestëmmt huet, net mat där ganz grousser Euphorie, dat ginn ech ganz gären zou, dorobber kommen ech och nach zrëck, mä virun allem well mer awer der Meenung sinn, datt et eng wichteg Décisioun ass an datt virun allem awer och eng wichteg Etapp realiséiert ginn ass. Dowéinst ass et och normal, datt mer haut och den zweete Vote wäerte positiv ofstëmmen.

Sécher, et handelt sech hei ëm e Kadergesetz an awer kënnert een natierlech net derlaanscht fir erëm eng Kéier déi kruzial Fro vun der Kompetenz opzeweieren. Do huet eis Meenung net geännert. Déi ass och nozeliesen an eise Wahlprogramm, wou mer nach eng Kéier ënnersträichen, mir sinn a mir bleiwen der Meenung, datt e Waasser-schutzamt an den Environnement gehéiert. Virun ass hei e bësselche vun sozialistesche Sprächer duergestallt ginn, wéi wann d'Demokratesch Partei dat einfach esou geschléckt hätt. Mä, wéi gesot, nach eng Kéier, Här Bodry, zumindest si mer awer dës Kéier vill méi e wäite Schrëtt no vir komm, wéi dat ënnert deene fréiere Regierungen de Fall war, well mer d'Struktur geschafen hunn a well et d'Méiglechkeet bitt sech bei enger neier Zesummesetzung vun enger neier Koalitioun, an dat dierft kee grouss legislativen Effort sinn, fir et dann dohinner ze setzen, wou et eiser Meenung no och higehéiert, an zwar an den Ëmweltministère.

Ech wëll mech awer trotzdeem hei an haut e bësselche méi mat der Interpellatioun beschäftegen, déi vum honorablen Alex Bodry ugefrot ginn ass, well do eng Rei vun interessante Froen opgeworf goufen, Froen, déi ouni Zweifel och solle méi analyséiert ginn.

Et spiert een, datt eng gewëssen Angscht dobause besteet wat d'Drénkwaasser ubelaangt, besonnesch well mer elo an enger Zäit si wou d'Liberaliséierungswell vu Bréissel aus iwwer all Länner vun Europa rullt. Mir mierken dat um Niveau vum Stroum. Mir mierken dat um Niveau vum Gas, an do ass natierlech awer och d'Fuerderung vun eenzelne Leit, dass dat soll ausgedehnt ginn op d'Waasser. Et muss een allerdéngs hei eng wichteg Remarque maachen. Et gëtt nun awer nach ëmmer e fundamentalen Ennerscheed tëschent Stroum, Gas a Waasser. D'Waasser ass ee liewenswichteg Element a virun allem geet et och ëm d'Qualitéit vum Waasser, an do muss ee vill méi virsiichteg sinn. D'kommerziell Iwwerleedungen daerfen op kee Fall am Vierdergrond stoen an ech wëll och hei d'Regierung félicitéieren, datt se op kompetenter Plaz ganz kloer gesot huet, dass se net wëllt, dass d'Waasser och soll an dee ganze Liberaliséierungsprozess mat integréiert ginn.

Et ass wichteg, datt mer déi Positioun an Zukunft wäerte mat aller Iwwerzeugung verrieden. Wat awer natierlech virun allem muss iwwerluecht ginn, dat ass de Prinzip vum Pollueur-payeur. Dat ass e Prinzip, deen och scho jorelaang net nëmmen hei, mä och dobause vill diskutéiert gëtt, ouni dass en awer leider applizéiert gëtt. Besonnesch um Niveau vum Waasser géing sech awer do d'Méiglechkeet bidden, fir deen och duerchzesetzen.

(Interruptions diverses)

Mir haten eis als Demokratesch Partei schonn 1997 u sech fir e gestaffelten Drénkwaasserpräis agesat, wou mer gesot hunn, dass u sech dee vitale Verbrauch - dat ass dee Verbrauch, deen u sech all Mënsch brauch, all Dag respektiv all Joer, fir sengen normale Flichten nozekommen - net soll mat där Tax beluecht ginn an dass een da soll eng Staffellung virhuelen, fir dass wierklech déi Leit, déi iwwerméisseg Waasser verbrauchen a wou ganz kloer nogewise ka ginn, dass dat fir Zwecker ass, wat net zu der absoluter Noutwendegkeet gehéiert, dass dat soll mat engem anere Präis beluecht ginn.

Dat wär u sech dee richtege Wee. D'Fräiheet wär weiderhi ginn, dass een d'Waasser kënnert konsuméieren, mä dass een awer dofir och muss en anere Präis bezuelen.

(Interruption)

Den Här Bodry huet dann hei dat esou ganz diplomatesch duergeséit, déi viregt Regierung hätt d'Iddi gehat vun engem gestaffelte Waasserpräis. Ech wëll lech awer drun erënneren, Dir wësst...

(Interruption)

Neen, neen, Dir hat och...

M. Alex Bodry (LSAP), interpellateur. - Dir hat mech falsch verstanen. Meng Iddi, wat ech wollt soe war, et gëtt Gemengen, déi gestaffelt Waasserpräisser agefouert hunn an déi missten...

M. Gusty Graas (DP). - Neen, Dir hutt och d'Relatioun gemaach op dee Projet, deen déi viregt Regierung...

M. Alex Bodry (LSAP), interpellateur. - Dat war d'Tax.

M. Gusty Graas (DP). - Awer och d'Waassertax, voilà.

M. Alex Bodry (LSAP), interpellateur. - Dat huet näischt mam gestaffelte Präis ze dinn.

M. Gusty Graas (DP). - ...hei ënnerbreet. Dat ass richtege, mä ech wëll awer nach eng Kéier drop hiweisen: Firwat ass déi deemools am spréchwuerleche Sënn vum Wuert buede gaangen? Mä ebe well se falsch ugepaakt war. Dir wollt einfach eng Tax direkt um éischte Liter applizéieren, dat heescht Dir wollt eng uniforme Tax aféieren, an dat entsprécht awer net dem Principe pollueur-payeur. An dat war och d'Ursaach firwat dass deemools zu Recht u sech dee Projet net konnt realiséiert ginn.

Mir bleiwen der Meenung, dass eise Modell dee richtege ass, fir wéi gesot eng ökologesch Taxéierung vun dem Drénkwaasserpräis virhuelen. Ech bedauern och hei, dass den Innenminister eenzelne Gemenge Problemer gemaach huet oder wéinstens duergeséit gelooss huet, dass e kee Frënd vum gestaffelte Waasserpräis ass.

M. Alex Bodry (LSAP), interpellateur. - E refuséiert dat.

M. Gusty Graas (DP). - An dat ass eng Diskussioun, déi muss ouni Zweifel nach eng Kéier opgerullt ginn, well dat geet an dat Konzept eran wat mir als Demokratesch Partei och virgesinn, dass ee wéi gesot soll e gestaffelte Waasserpräis awer och deementsprechend aféieren.

Wa mer scho beim Drénkwaasser sinn, da muss een natierlech och e Wuert iwwert dee sou genannten Harmoniséierungspräis verléieren. A fir dass ee sech och do richtig versteet: Mir sinn u sech fir en uniformé Präis, mä dee gëllt dann héchstens bis bei de Waasserbehälter an net bis bei den Endproduzent. Do muss een also kloer d'Differenz maachen.

Ech muss do e bëssen emol an d'Geschicht och nach eng Kéier

zrëckgoen. U sech hate mer dat jo hei zu Lëtzebuerg, an zwar huet jo deemools en Accord bestanen tëschent der DEA, der SES an der Stad Lëtzebuerg, dat war nach ënnert dem fréieren Innenminister Jean Wolter an d'Wee geluecht ginn. Déi Konventioun jiddefalls ass deemools vun der Stad Lëtzebuerg zwar opgekënnegt ginn, mä et war eng nei dunne Kraaft getrueden tëschent der SEBES an der DEA, déi et erlaabt huet, dass déi Gemengen, déi an deene Syndikater waren, en uniformé Waasserpräis kruten.

Wat ass du virun engem gudden Joer geschitt? Déi ass du vu Säite vum Innenministère opgekënnegt ginn, mam Resultat dass et eben effektiv de Moment zwee verschidden Drénkwaasserpräisser gëtt, dat heescht, déi fir de SEBES bezuelen 30 Frang - ech bleiwen elo emol nach bei de Lëtzeburger Suen - de m³ an déi an der DEA 40 Frang de m³. Mir sinn also der Meenung, do soll effektiv eng Harmoniséierung kommen, mä wéi gesot nach eng Kéier, déi huet awer nëmme Gültegkeet bis bei de Waasserbehälter. Firwat? Mä aus deem ganz einfache Grond, well dann oft d'Differenz ugeet. Mir hu Gemengen, déi immens Efforte maachen, fir den Drénkwaasserréseau an der Rei ze halen, déi immens Efforte maachen, fir d'Ofwaasser ze klären...

(Interruption)

Jo, déi si jo net an där Diskussioun elo hei mat dran. An da gëtt et natierlech och déi Lussespatären, déi mengen et wär net wichteg fir Efforten ze maache fir d'Ofwaasser ze klären an esou weider, sou dass et do zu enger Ongerechtegkeet kéim, wann een also och en uniformé Präis géing maache fir den Endkonsument. Mir sinn also der Meenung, dass dat net soll kommen.

Wa mer natierlech elo déi ominéis Direktiv do huelen, 2000/60/CE, déi eis eng Rei vu Contrainté gëtt, wëll ech awer och emol eng Kéier hei ënnersträichen - an dat mécht een awer e bëssen traureg an där ganzer Gewässerschutzpolitik -, dass mer zënter Joren ëmmer erëm Oplage kréien, sief dat um internationalen Niveau, sief dat um nationalen Niveau, mä domadder geet et net duer! Mir kënnen déi beschten Direktiven hei stëmmen, mir kënnen déi beschte Gesetzer hei stëmmen: Wa mir se an der Praxis net emsetzen, komme mer och net vill weider!

Ech wëll do op ee Punkt hiweisen, dat sinn d'Quellschutzgebiddere. Et ass hei de Mëtteg scho vu mengem zwee Virriedner zu Recht behaapt ginn, dass een op deem Punkt muss méi offensiv virgoen. Ech wëll allerdéngs drun erënneren, mir hunn e Gesetz vun 1906 - vun 1906! -, wat nach ëmmer a Kraaft ass iwwert d'öffentlech Gesondheet. Mä do steet schonn dran, dass d'Gemenge musse Quellschutzzonen ausweisen. D'Resultat ass bekannt, wat entretemps an deenen 98 Joer geschitt ass, nämlech relativ wéineg.

An och am Waasserschutzgesetz vun 1993, wou déi Kompetenz dem Stat iwwerdroe ginn ass, kenne mer d'Suite: Och do ass näischt geschitt. Also et ass ëmmer flott fir Gesetzer a Reglementer opzustellen, mä wa mer selwer net derfir suergen, dass se agehale ginn, da brauche mer eis net ze wonneren, dass mer wéi gesot an der Ofwaassersanéierung net vill weiderkommen.

Dat bréngt mech dann och zu engem drëtten wichtege Punkt vun där Interpellatioun hei, dat ass natierlech och d'Qualitéit vun eise Bächen a vun eise Flëss, iwwert déi een natierlech ganz vill kënnert soen. Allgemeng muss ee feststellen, dass mer hei zu Lëtzebuerg trotzdeem nach eng ganz Rei vu Problemer hunn. Wann een déi biologesch, chemesch a physikalesch Qualitéit analyséiert an et referéiert ee sech och op déi Waasserskaart,

déi jo all Joers publizéiert gëtt, da muss ee feststellen, dass op ville Plazen u sech de Status quo doheem ass an dass d'Qualitéit sech vun eenzelne Gewässerleef an deene leschte Jorzéngte kaum bis guer net verbessert huet.

Ech maache Referenz besonnesch op de Süden, ech huelen d'Uelzecht, ech huelen d'Mess, ech huelen d'Gander, ech huelen d'Diddelenger Baach, an ech kënnt déi Lëscht weiderféieren, déi nach wie vor an engem wierklech desolaten Zoustand sinn. Et gëtt jo ee ganz gudd Bioindikator, de Fëschbestand, dee jo beweist, a wéi engem schlechten Zoustand all déi Gewässerleef sinn. Dat ass wéi gesot ze bedauern, an do hu mer, an do soll een dat och ganz éierlech a kloer soen, nach e groussen Nachholbedarf ze maachen.

Sécher, et sinn ënnert dëser Regierung trotzdem eng Rei vu wichtigen Efforte gemaach ginn. Mir hu véier gréisser Kläranlageprojeten hei diskutéiert an och décidéiert. Dat ass d'Moderniséierung, den Ausbau vun der Kläranlag vu Schëffleng, dann hu mer elo d'lescht Woch rezenterweis Beggen an Hesper gestëmmt, an och dann d'Kläranlag am Heischtergronn. Dat sinn u sech also positiv Elementer, mä...

(Interruptions diverses)

Och nach Texter, déi Saach ass an der Rei, mä Gott sei Dank dass mer weinstens d'Texter elo hunn. Mä et huet een awer heiansdo d'Gefill wéi wa mer awer an der Entwécklung nach hannendrulafe. An dat ass de Problem, well mer ebe kee Gläichschrétt hunn tëschent der Urbaniséierung an der gläichzäiteger Flicht fir d'Gewässer och ze sanéieren.

Ech wëll dann awer, wa mer scho bei de Kläranlage sinn, och drop hiweisen, et geet natierlech net nëmmen duer, dass een eng Kläranlag baut. Mir hu vill ze vill Kläranlagen duerch d'Land, wou nëmmen eng eenzeg Stuf funktionéiert, dat heescht déi sou genannte mechanesch Stuf, wat haut méi schlecht wéi gutt ass, wat u sech de Gewässer méi schuet. Also missten och do immens Efforte gemaach ginn, dass zumindest eng biologesch Klärung dobäikënn. Haut muss och nach eng sou genannten drëtt Stuf funktionéieren, sief dat Phosphatfällung, sief dat Stéckstoffeliminierung an esou weider.

Da kommen natierlech nach aner Problemer op eis duer, déi de Moment nach e bëssen tabuiséiert ginn, an do wëll ech virun allem op d'Medikamenteréckstänn nach eng kéier ze schwätze kommen, déi sech ëmmer méi bemierkbar maachen an eisen Ofwässer. Wann ee mat internationalen Experte schwätzt, confirméieren déi ganz kloer, dass dat en eeschte Problem ass an dass dat ëmmer méi e grouse Problem an der Ofwässerklärung gëtt, well et eben och do oft technesch schwéier ass, fir eben déi toxesch Stoffe ze eliminéieren. Et ass nogewise ginn an enger internationaler Etüd, dass ronn 5.000 Stoffe de Moment, déi an eise Gewässer sinn, ganz héich toxesch Wirkungen hunn, sou dass mer och elo schonn zu dem Zäitpunkt mussen déi Problematik an der Planung mat iwwerhuelen.

En anert wichtegt Element ass natierlech d'Renaturéierung vun eise Gewässerleef, an et weess een, wann ee gären d'Autoépuration vun engem Gewässerlaf steigert, dass een do muss enorm Efforte maachen. Och do mierkt een, dass vläicht net ëmmer dee Rhythmus spillt, deen u sech misst do sinn.

An e leschte Punkt, deen awer och immens wichteg ass fir d'Gesamtgewässerschutzpolitik an Zukunft, dat ass natierlech awer och: Wat fir eng Roll sollen an Zukunft d'Gemenge spillen? De Moment hu mer jo d'Situation, dass d'Gemengen u sech responsabel sinn, och vum

legislative Standpunkt aus gekuckt, fir eben d'Waassersanierungen. Mir wëssen awer an der Praxis, dass do eng Rei vu Gemenge sech schwéier dinn, sief dat well de politesche Wëlle feelt, sief dat och well de finanzielle Volet feelt, esou dass d'Iwwerleeung nach eng kéier soll gefouert ginn, awéifern dass een d'Waasserwirtschaftsamt soll nach méi kompetent maachen an dem Bau vun de Kläranlagen.

Wa mer bei de Kläranlage sinn, hunn ech lech gesot, dass et nach eng Rei vu Retardé gëtt, an ech kommen net dolaanscht, ëmmer erëm drop hinzeweisen, dat ass d'Musel, do ass...

■ **Une voix.-** Dat hätt Der net gesot, wann den Här Strotz hei gewiescht wier.

■ **M. Gusty Graas (DP).**- Och wann den Här Strotz hei wier, hätt ech et awer gesot, obwuel ee fairerweis muss soen, et gëtt e gewëssene Liichtbléck, awer e gewëssenen, mä där Liichtblécker ware schonn e puermol do an ob eemol war dat Liicht erëm verschwonnen.

Deen neiste positive Moment ass op der Uewermusel ze verzechnen, wou dann elo dee Syndikat, praktesch aus de Startbléck eraus ass, de REWERE, Remerschen, Réimech an da Wellesten, zesumme mat där däitscher Gemeng Perl eng Kläranlag wëllt bedriewen an déi soll dann awer och an Zukunft vun dem EVS, dat heescht dem Entsorgungsverband Saar, exploitéiert ginn. Mir ass gesot ginn, dass do besonnesch vu Lëtzebuerger Säit aus, wou virun allem am Ministère och net onbedéngt déi néideg Ennerstützung kéim, an do kann de Minister eis jo dann, en ass zwar elo net hei, mä da kann en eis jo trotzdem duerno vläicht emol Erklärunge ginn, wéi wäit dat dee Projet ass.

Ofschléissend wëll ech hei nach eng kéier ennersträichen: Mir hu vill Efforten an deene leschte Joren um Niveau vum Gewässerschutz gemaach, mä, et muss ee realistesch sinn, et bleift nach viles ze realiséieren. Jiddefalls wäert d'Demokratesch Partei, déi sech nach ëmmer ganz kloer fir e kohärente Gewässerschutz ausgeswat huet, och an Zukunft dofir astoen. Selbstverständlech ass dat och ofhängeg vun eise finanzielle Moyenen an dat wäert och ee vun de grouse Problemer an der Zukunft ginn, falls eis wirtschaftlech Situation sollt an Zukunft manner gutt si wéi se jo alt emol och nach viru kuerzer Zäit war, wäert dat natierlech och kënnen eng Répercussion op d'Alimentation vum Fonds pour la gestion de l'eau hunn.

Ech bleiwen awer der Meenung, dass mer och do mussen eng gewësse Prioritéit setzen an dat mer eis och bewosst sinn, dass dat eng Verflichtung ass fir, wéi gesot, eis Gewässerleef erëm eng kéier oder zumindest wäitgehend an deen Zoustand ze versetzen, wou se higehéieren.

Ech soen lech merci.

■ **Une voix.-** Très bien.

■ **M. le Président.**- Als nächsten Diskussionsriedner ass den Här Camille Gira agedroen.

■ **Une voix.-** Neen, den Här Mehlen ass nach virun.

■ **M. le Président.**- Also e steet awer net hei.

■ **Une autre voix.-** Fuert der Rei no, Här President.

■ **M. le Président.**- Den Här Mehlen dann. Also, den Här Mehlen huet d'Wuert.

■ **M. Robert Mehlen (ADR).**- Et wär mer awer egal gewiescht, Här President.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech weess net ob et de Leit échappéiert ass, dass mer an engem Mount Wahlen hunn.

(Interruptions et hilarité)

Ech hu mech gefrot: Wéisou interpelléieren d'Sozialisten d'Regierung elo kuerz virun Torschluss iwwer hir Waasserpolitik, wa se jo iwwerzeecht sinn, déi nächste kéier an der Regierung ze sinn an dat Ganz selwer an d'Hand ze huelen.

(Interruptions)

Ech stellen dofir fest, Här President, dass den Här Bodry sech preventiv elo jo selwer interpelléiert huet, fir datt e weess wat e soll maachen, fir deen onwahrscheinleche Fall datt en dann déi nächste kéier an...

(Hilarité)

(Interruptions et coups de cloche de la Présidence)

■ **M. Alex Bodry (LSAP), interpellateur.**- Här President, erlaabt mer, dass ech dem Här Mehlen eng Fro stellen: Wéisou huet den Här Jaerling geschter eng Proposition de loi hei abuecht?

■ **Plusieurs voix.-** Neen, et wor eng Motioun.

■ **M. Robert Mehlen (ADR).**- Jo, do war eppes schief gaangen. Et war eng Motioun, déi sech un déi Nach-Regierung adresséiert huet, déi jo nach e bëssen Zäit huet.

■ **M. Alex Bodry (LSAP), interpellateur.**- Ech mengen d'Motioun huet och nach e bëssen Zäit!

■ **M. Robert Mehlen (ADR).**- Eng Interpellation, mengen ech, do si mer eis eens, dat ass eng Saach déi méi à longue vue geet, wou ee wierklech Philosophien entwéckelt a kuckt wéi et da längerfristeg soll weidergoen. Dat als introduktiv Remarque. Ech hunn awer näischt dergéint, dass mer hei iwwert esou eng wichteg Saach wéi d'Waasser schwätzen.

■ **M. Alex Bodry (LSAP), interpellateur.**- Dir kennt déi lescht Sondag!

■ **M. Robert Mehlen (ADR).**- Ech hat awer, Här President, elo net wëles, well ee jo guer net weess, wien déi nächste kéier an der Regierung sëtzt, ...

■ **Plusieurs voix.-** Ouh?!!

(Hilarité)

■ **M. Robert Mehlen (ADR).**- ...fir hei déi grouss Interpellation matzemaachen, ...

■ **Une voix.-** Ech menge mir wëssen awer, ween et gëtt!

■ **M. Robert Mehlen (ADR).**- ...d'autant plus wou à maintes reprises hei iwwert d'Waasser praktesch alles gesot ginn ass wat ze soen ass an entre-temps sech praktesch näischt beweegt huet. Dofir fält et mer net an, fir hei elo nach eng kéier datselwecht Stréi ze dreschen. Ech wollt awer zu e puer Saachen, déi meng Virriedner hei gesot hunn, kuerz Stellung bezéien.

Hei huet den Här Graas, wann ech em gutt nogelauschtert hunn, de Prinzip Pollueur-payeur reklaméiert. Dat ass eppes, dat kann een novollzéien, do kann een och dermat d'accord sinn, mä da muss de Prinzip sech flächendeckend iwwerall applizéieren. An, Här Graas - ech hat eng Zwëscheremarque gemaach, déi mengen ech net duerchkomm ass -, ech soen dann awer och: Wa mer et beim Waasseramt applizéieren, da muss mer et iwwerall applizéieren. Da geet et net, dass mer bei der

ARBED op engem verseuchten Terrain total doduerch kucken an net d'Responsabilitéit akloen an au contraire hire verseuchten Terrain méi deier bezuele wéi anerwärts e propperen Terrain kascht; dat dozou.

■ **Une voix.-** Très bien.

■ **M. Robert Mehlen (ADR).**- Dann ass d'Héichwaasserproblematik jo eng, déi ëmmer erëm héichkënn. Mir haten elo déi lescht Joren d'Chance, dass et e bësse méi roueg war op deem Gebidd, obschonn a ganz Europa ronderëm nees Katastrophe passéiert sinn. Dat heescht mir kënnen eis elo scho bal d'Wahrscheinlechkeet ausrechnen, wéini dass mer dann erëm eng kéier selwer derbäi sinn. Och do ass net vill geschitt an ech wëll dem Här Sonnen soen, deen hei iwwert d'Renaturéierung an d'Erhaltung vun den natierlechen Iwwerschwemmungsgebitter geschwat huet, dass dat an der Theorie deelweis richteg ass, dass et awer an der Praxis häerzlech wéineg bréngt, well all déi Iwwerschwemmungsgebitter, déi mer hunn, hunn eng gewësse Capacitéit fir Waasser ze stockéieren, e bësselchen zrëckzehalen - loosse mer et esou soen -, mä wa se vollgelaft sinn, da leeft et hannendru grad esou virun, wéi et uewen eraleeft.

■ **Une voix.-** Hutt Der da Virschléi?

■ **M. Robert Mehlen (ADR).**- Ech hunn déi Virschléi schonn 1991 gemaach, wann ech mech gutt erënneren.

Mir sinn der Meenung - an do ass bis elo nach näischt geschitt -, dass ee soll, am Accord mat de Propriétaires, iwwerall do - an do hu mer flächendeckend vill Méiglechkeeten -, wou sech Stockierungsmoosname maache loosse, e groussen Deel vun eiser Landesfläch huelen an duerch kleng Barragen einfach aus Buedem, déi e Meter oder annerhallwe Meter héich sinn an e bëssen uegeplant sinn, enorm vill Waasser kéint zrëckhalen. An et gëtt nëmmen eng Méiglechkeet, fir deem richteg virzebeugen, an dat ass déi do.

Ech sinn d'accord, dass een d'Iwwerschwemmungsgebitter soll oprecht an intakt halen, dass een op kee Fall scho soll dra bauen, sou wéi dat nach viru guer net esou laanger Zäit zu Alzeng geschitt ass. Mä mir mussen zousätzlech, well duerch de Klimachangement d'Gefor besteet, dass mer där schwéierere Katastrophen, duerch d'Erwärmung vun der Temperatur an doduerch Späichercapacitéit vun der Loft, méi kréien, dermat rechnen, dass mer méi dacks esou schwéier Cruë kréien, an da muss mer wierklech seriös virbeugend schaffen an dat kann nëmme sinn, dass mer d'Waasser zrëckhalen. Et kann net dra leien, dass mer probéieren d'Waasser méiglechst séier lass ze ginn, dann ass ëmmer erëm deen ënnendrun deen Dommen derbäi.

Här President, wat d'Gesetz ubelaangt, wou mer haut den zweete Vote hunn, wëll ech och net alles widderhuelen, wat ech den 11. Februar hei gesot hunn. Ech wëll kuerz résuméieren: An deem Gesetz geet et ëm eng grouss Réforme administrative, an do ginn eng ganz Partie Kompetenzen a Verwaltungen zsummegeuecht. Dat betrëfft eng hallefdose Ministère a fënnf Verwaltungen an ech hunn deemools gesot, an ech widderhuelen dat hei, dass mir mat dem Prinzip vun der Zesummeleung vun deene Verwaltungen, vun deene Kompetenzen d'accord sinn, mä wann een an den Detail geet, da gesäit een datt et awer op ville Plaze quitscht.

De Statsrot huet ënner anerem kritiséiert, a mir kënnen eis deem absolut uschléissen, dass bei verschiddenen Autorisationen - zum Beispill Aarbechten u Waasserleef

oder un den Uwänner an esou weider - ëmmer nach zwou Autorisations conjointes noutwendeg sinn, wat absolut net bräicht ze sinn. Wa mir da jo ëmmer vu Réforme administrative a Simplification administrative schwätzen, ass hei erëm eng Geleeënheet verpasst ginn, fir dach op dee Wee ze goen, dass een do mat enger eenzeger Autorisation vun der Plaz kënnt.

Dann ass als nächst jo déi éiweg diskutéiert Fro: Woufir ass d'Waasser beim Intérieur, misst et net bei den Environnement kommen? Ech widderhuelen dat, wat ech deemools gesot hunn, an d'Gesetz seet dat un a fir sech net; d'Gesetz schwätzt vum Minister, deen d'Kompetenze vum Waasser ënnert sech huet.

Et kann ee sech op de Standpunkt stellen, dass et dem Grand-Duc fräigestallt ass seng Regierung ze organiséiere wéi hie wëllt.

(Interruption)

Ech sinn elo diesbezüglich net vun Erfahrung belaauscht, den Här Bodry wahrscheinlech e bësse méi, ...

(Interruption)

..., dass de Grand-Duc vläicht net ze schwéier un där Décision do ze droen huet.

(Interruptions et hilarité)

Mir gi jo mol dervun ass, dass en dat, wat seng Regierung a puncto Organisation ënnert sech ausgemaach huet, grosso modo iwwerhëlt, obschonn en heiansdo vläicht besser hätt e géing se drop hiweisen, dass munches, wat do gemaach gëtt, net ganz glécklech ass, wéi dat jo och bei dëser Regierung de Fall war.

Mä mir sinn awer domat d'accord, wann ee seet, dass een d'Waasser soll bei den Environnement leeën. D'Waasser huet eng ganz Partie Facetten, mä déi vum Environnement iwwerweien, an duerfir si mir och d'accord, dass een dat soll dann nominativ ënnert d'Kompetenze vum Ëmweltminister setzen.

De Statsrot kritiséiert och, an déi Diskussioun hätt ee gläichzäiteg misse féieren, dass hei Kompetenz vun der Administration des Eaux et Forêts ewechgeholl ginn an dass bei där Administration des Eaux et Forêts, wat eng al, traditionsräich Administration ass, ëmmer méi amputéiert gëtt; dass leschten Enns net méi ganz vill iwwreg bleift, wat contraire ass zu deem Audit, deen d'Regierung selwer ordonnéiert hat. Mir froen eis: Woufir ginn dann esou Auditen hei eigentlech ordonnéiert, wann herno de Contraire gemaach gëtt? Dann huet ee wahrscheinlich eng Geleeënheet verpasst, fir e bësse Stei ergelder ze spueren.

Mir si jiddefalls der Meenung, dass een aus där Administration des Eaux et Forêts, well se steet, well eng Struktur do ass a well se fonctionnéiert, déi Zentraladministration vun der Gestiou vum Environnement hätt solle maachen an d'Waasser dann och dohinner ginn.

Des Weidere bedauere mir och, dass des Geleeënheet verpasst ginn ass, fir endlech een eenzege kohärenten Text ze maachen, deen déi ganz Waassergesetzgebung betrëfft. Dat géing et deene Leit vun den Administrationen, awer och deene Leit, déi dermat ze dinn hunn, et e bësse méi liicht maachen, fir mat där Matière ëmzegeen.

Här President, dat waren déi Remarquen, déi ech dozou wollt maachen. Mir bleiwe bei eiser Meenung, déi mer déi leschte kéier haten. Mir kënnen deem Gesetz hei eis Zoustëmmung net ginn, dofir wäerte mer eis enthalten.

Ech soen lech merci.

■ **M. le Président.**- Als nächste Riedner ass den Här Camille Gira agedroen. Den Här Gira huet d'Wuert.

M. Camille Gira (*DÉI GRÉNG*).- Här President, Dir Damen an Dir Hären, ech wäert zum Waasserwirtschaftsamt guer näischt méi soen. Ech hunn alles gesot beim éischte Vote. Et gëtt an tëschenzäit fir eis keen neit Argument, fir fir dat Gesetz ze stëmmen. Mir wäerten also och dës Kéier dergéint stëmmen, mat deenen Argumenter, déi bekannt sinn, déi och hei scho vu Virriedner erwähnt si ginn.

Ech wëll mech och kuerz hale bei der Interpellatioun. Ech gesinn, éierlech gesot, net méi ganz de Sënn vun enger Interpellatioun ee Mount virun de Wahlen. Et muss een awer soen, dass den Här Bodry se am Oktober d'lescht Joer agereecht hat, an et hätt sécherlech nach Sënn gemaach, d'lescht Joer am November iwwert d'Waasserpolitik vun dëser Regierung am Kontext „Emsetzung - nei Direktiv“ ze schwätzen. Dat hätt Sënn gemaach. Do hätt een nach eng Rei Optiounen kënne mat op de Wee ginn. Wat dat elo soll, weess ech wierklech net esou richtig, an duerfir am Telegrammstil eis Positionen, déi sécherlech och net nei sinn, déi relativ bekannt sinn, zu enger Rei vun deene Froen, déi den Här Bodry opgeworf huet.

Zu de Kompetenzen: Och mir sinn der Meinung, dass wann een de Subsidiaritätsprinzip uwennt, et fir eis net a Fro kënnt, dass de Stat sech soll ëm Waasser an Ofwaasser bekëmmere. Fir eis gëtt et keen Argument firwat et da soll besser goen. Mir gesinn éischter, dass een déi Saach soll an der Mëtt ulagere. Mer si gär d'accord fir ze soen: Et ass schwierig eng Waasser- an eng Ofwaasserpolitik, oder 118 verschidde Waasser- an Ofwaasserpolitiken, ze koordinéieren. Dat ass bal ein Ding der Unmöglichkeit. Mä wann een awer a Richtung geet, déi awer, a mengen Aen, wann ech dat esou ka suivéieren, um gudder Wee ass, nämlech besonnesch am Ofwaasserberäich neierdängs d'Gemengen ze regruppéieren, a wann ech aus eegener Erfahrung awer de Qualitéitssprong erliewen, wann ee Member ass vun esou engem Syndikat wéi de SIDERO zum Beispill, wéi et fir meng Gemeng de Fall ass, da mierkt een awer, dass einfach mat vill méi Know-how déi ganz Problemer kënne ugepaakt ginn. Dass ee Suivi ass vun de Kläranlagen, dass de Rendement vun de Kläranlagen op eemol ganz stënterlech an d'Luucht geet, ouni vill méi Opwand, well een einfach méi spezialiséiert Leit kann astellen.

Mir deelen och déi Politik vum Innenminister fir ze soen: Déi Gemengen, déi erëm d'Schlaumeiere wëlle spillen an déi net wëllen an esou Syndikater goen, déi sollen och net Subsidie kréie fir nach Kläranlagen ze maachen. Mir si bestëmmt keng déi am Verdacht stinn, dass mer Gemenge wëllen Autonomie ewech huelen, mä et gëtt awer Limité vun der Kierchtuermspolitik, an dat do ass e Punkt wou mer sécherlech den Innenminister ënnerstëtzen.

Ech weess och net, ob mer esou e Supersyndikat bräichten iwwert d'ganz Land. Wann déi Syndikater eng gewësse Gréisstenuerdnung hunn, mengen ech, hunn déi scho Masse critique genuch, fir autonom kënne ze funktionéieren.

Zur Privatiséierung brauch ech nëmmen ee Wuert ze soen: Eis Position war, ass a wäert och an Zukunft dozou kloer sinn. Déi kënnt fir eis net a Fro. Beim Waasser scho guer net. An et licht eis och net a beim Ofwaasser. Et gëtt sécherlech Nopeschlänner, déi historesch gesinn eng aner Tradition hunn, wou et och vläicht einegermoosse funktionéiert. Mä mir mengen och, dass Ofwaasser och e spezielle Problem ass, dass hannert dem Ofwaasser d'Flëss erëm stinn an dass d'Flëss och an Allgemenggutt sinn an dass een net do nëmme wirtschaftlech Kritäre kann uleeën.

Et ass schwéier ze chiffréieren, wat dat ekonomesch wäert ass, wann d'Mënschen erëm kënne an d'Sauer buede goen. Dat ass schwierig ze chiffréieren, ekonomesch, an duerfir plädéiere mir derfir, dass mer och am Ofwaasserberäich ganz strikt dat an öffentlecher Hand behalen.

Dann zum Präis, iwwert dee jo scho jorzéngtelaang diskutéiert gëtt a jo elo gemengt gëtt, et kéim en neie Moment iwwert d'Direktiv, dass endlech de Pollueur-payeur soll ugewannt ginn.

Dir wësst, datt mir fervent Unhänger si vum Prinzip Pollueur-payeur. Ech verstinn och déi Opreegung deelweis net déi opkënn, well et ass jo net esou dass, wann een elo mar de Prinzip Pollueur-payeur uwennt, op eemol d'Waasser oder d'Ofwaasser méi deier gëtt. Well d'Käschte fir d'Waasser an d'Käschte fir d'Ofwaasser, déi sinn do. Mir léien eis just de Moment enorm an déi eegen Täsch. Et si Leit vun der Émweltverwaltung, oder vum Waasserwirtschaftsamt, déi hunn ausgerechent, dass mer eis jährléich fir dräi Milliarde Lëtzebuerger Frang an d'Täsch léien, well mer net de richtige Präis applizéieren un d'Clients, déi d'Waasser an d'Ofwaasser nutzen, mä iwwert Émweeër, iwwer aner Budgete mussen mer déi dräi Milliarden opbréngen. An da stellen ech hei d'Fro, well am Kontext Pollueur-payeur jo ganz schnell gesot gëtt: „Dat ass onsozial, wann een do de Präis applizéiert.“

Mir bleiwe bei eiser Meinung, datt déi aktuell Situatioun onsozial ass, virun allem aus zwou Ursachen. Éischtens kann ee feststellen, dass de Moment d'Haushalter d'Betriber quer subventionéieren, well ganz oft hunn d'Betriber vill méi bëlle Präisser wéi d'Haushalter. An zweetens ass et dach de Moment esou - kommt mer sinn dach éierlech -, e bescheidenen Haushalt, deen net vill Waasser brauch, dee subventionéiert dach elo déi mat de Schwämmen an de Whirlpools. Dat ass d'Realitéit dobaussen an déi dräi Milliarden, déi feelen awer op anere Plazen am Budget, wou et da ganz oft op d'Käschte vun deene Sozialschwache geet.

Dofir nach eng Kéier: Mir sinn der Meinung, et soll een Émweltpolitik mat émweltpoliteschen Instrumenter maachen an et soll ee Sozialpolitik mat sozialpoliteschen Instrumenter maachen. Wann ee béides vermëscht, wéi dat leider vill ze vill laang gemaach ginn ass, da kënnt ënnert dem Strich eng onsozial Politik derbäi eraus.

Mir hätte gär, dass jiddfreee säi Waasser a säin Ofwaasser bezilt, an da solle mer deenen 10, 15 oder 20% vu Familljen, déi wierklech eventuell e bëssen an d'Labrente kéimen, iwwer sozialpolitesch Instrumenter hëllefen. All de Rescht ass wierklech Selbstbedruch.

Zum Präis och nach: Et ass an eisen Aen net de Prix unique de Problem. Ech weess net ob dat esou dramatesch ass, wann an där enger Gemeng d'Waasser e puer Cent méi deier ass wéi an där aner. Wa mer, Här President, am ganze Land de Prix-vérité uwenden, da si mer souwisou net méi wäit aus de Féiss vum Prix unique. Mä wann awer, wéi elo éinescht och richtegerweis hei wum Gusty Graas gesot ginn ass, déi eng Gemeng Prioritéite gesat huet, wann déi eng Gemeng och iwwer Investissementer an der Vergaangenheet zum Beispill derfir gesuergt huet, dass se hir eege Quellen nach huet, an eventuell hiert Drénkwaasser, gutt Drénkwaasser méi bëlle hire Bierger a Biergerinne kann zur Verfügung stellen, firwat solle mer déi dann op eemol bestrofen, dass déi müssen e Präis un hir Leit froen, well aner Leit sech et einfach gemaach hunn, einfach un d'SEBES raccordéiert hunn an domat vläicht méi een héije Präis hunn. Firwat net e gewëssene Benchmarking loosse am Waasserberäich?

Och am Ofwaasserberäich stellen ech fest, dass dat och scho geschitt, dass e SIDERO säi Waasserpräis pro Fudder oder pro Einwohnergläichheet vergläicht mat engem SIDEN, a wann een do grouss Ennerscheeder feststellt, da bréngt dat jo och ee gewëssent Nodenke mat sech fir ze soen: Ma firwat bréngen déi do et fäerdeg Ofwaasser ze klären zu engem Präis, deen awer eng Rei Cent oder en Zéngtel Euro méi niddreg ass?

Sou dass mir mengen, dass eigentlech eng gesond Konkurrenz an deem Beräich guer net ka schueden. Mir si fir de Prix-vérité an da wäerte mer gesinn, dass lues a lues dee sech souwisou iwwer Land wäert uglaichen.

Dann zu där berühmter Taxe écologique, déi vun där viregter Regierung probéiert gi war, wou herno gesot ginn ass, et wier kee Mënsch fir déi Taxé gewësch. Dat ass net richtig. Mir waren deemools fir eng Ofwaassertax. Mir ware just dergéint, wéi déi sollt gefouert ginn. Déi sollt nämlech uniform iwwert d'ganz Land verdeelt ginn an och opgehuewe ginn. Mir waren der Meinung, dass dat eigentlech iwwerhaupt paradox wier, well do hätten déi Gemengen an deenen hir Leit, déi scho Kläranlagen hatten, gradesou vill misse bezuele wéi aner.

Mir kenne Modeller aus dem Ausland, wou et esou ass, dass eng uniform Ofwaassertax bezuelt gëtt, a wa Regionen, wa Gemenge sinn, déi scho ganz vill investéiert hunn an hir Kläranlagen an nowiese kënne, dass dat Waasser, wat se an de Vorfluter schécken, praktesch total gekläert ass, da kënne déi en Deel vun där Ofwaassertax halen, fir hir Frais de fonctionnement ze bezuelen. An déi Gemengen, wou nach näischt ass, déi müssen déi ganz Tax aféieren. Ech mengen, dat kréien d'Bierger relativ séier mat, an déi soen: Lauscht, mir müssen hei sou vill pro Fudder Waasser bezuelen an den Dreck leeft awer an d'Musel oder wou och ëmmer. Mä mir mengen, dass dat eigentlech en excellent Instrument ka sinn, fir haaptsächlech Gemengeverantwortlech ze motivéieren, fir och an hirer Gemeng, fir an hirer Region aktiv ze ginn. Wa muer ee mat enger Iddi kënnt, fir sou eng Ofwaassertax landeswäit anzeféieren, si mir sécherlech bereet och doriwwer matzediskutéieren.

Well mir si jo, Här President, grad haut an där perverser Situatioun, dass déi Leit, déi de Knascht an d'Baach lafe loosse, an d'Musel oder wou och soss ëmmer, manner bezuele wéi déi, déi haut hir Kläranlage gebaut hunn an natierlech hir Frais de fonctionnement op der Box hunn a kucken déi eenegermoossen ze decken. Et ass instruktiv, wann ee sech d'Circulaire vum Innenministère vum Juli 2003 ervirhëlt, wou de Résumé vu sämtleche Waasser-, Ofwaasser- a Mülltaxen am Land sinn, da kann ee praktesch un den Taxen, déi fixéiert sinn, erausfannen, wou dann elo scho Kläranlage sinn a wou keng sinn.

An et ass schued, dass den Här Strotz net hei ass, dann hätt ech mer natierlech d'Freed gemaach fir him ze soen, dass et evident ass, dass bei him a senger Gemeng als Beispill e Fudder Ofwaasser nëmmen 0,2 Euro kascht, währenddem zum Beispill an der Gemeng Biekerech en der 0,8 kascht. Ganz einfach, well mir zwou fonkelnei Kläranlagen hunn, well mer am SIDERO sinn, vun deem mer d'Rechnunge kréie fir déi Kläranlagen, a mer natierlech net wëllen, dass mer e Lach am Budget kréie wëinst deene Rechnungen, déi mer müssen un de SIDERO bezuelen.

Et deet mer Leed, Här President, dat ass déi pervers Situatioun, déi mer scho jorzéngte matschleefen. Nach eng Kéier: Déi Leit op der Musel bezuele praktesch keng Ofwaassertax a loosse einfach alles an d'Musel lafen. Dat ass net de Leit hir Schold, mä awer de politesch Responsablen hir. Anzousch anescht am Land si Gemengen déi investéiert hunn, do müssen d'Leit vill bezuelen. Dat ass wierklech eng pervers Situatioun, dat ass och net ekologesch, dat ass och net sozial. Dofir gëtt et héich Zäit, dass do eppes ännert.

Wéi sou oft, muss dann anscheinend eng europäesch Direktiv kommen, déi d'Welt erëm vum Kapp op d'Féiss stellt. Mir sinn der Meinung, dass dat gutt ass, da mussen mer driwwer diskutéieren, da mussen mer déi do Perversitéiten aus der Welt schafen. Mech freet dat. Mir sinn och gär bereet, déi Diskussioun matzeféieren.

Ech wëll awer och soen, dass ech dat Gefill hunn, dass déi Diskussioun ganz oft an de politesche Kreesser geféiert gëtt an dass um Terrain längst d'Leit agesinn hunn, dass, wann ee Kläranlage baut, dat eppes kascht, an dass et de Leit och dat Wäert ass, wann dat eppes kascht. Ech hunn dat op jiddede Fall festgestallt bei eis - an ech hu gekuckt, et ass déi zweethöchst Ofwaassertax am ganze Land, et ass just nach Wolz déi méi eng héich Ofwaassertax huet wéi d'Gemeng Biekerech.

Ech kann lech soen, mir hate schonn Dossier an der Gemeng wou et héich hiergaangen ass. Ech kann lech awer soen, dass mer déi doten Tax an deene leschte Jore systematesch ugehuewen hunn an dass ech bis haut nach deen éischten Telefon ze kréien hunn op d'Gemeng, dass Leit sech opgereegt hunn, dass mir eng héich Ofwaassertax hunn. Firwat? Mä well d'Leit gesinn hunn, dass Kläranlage gebaut si ginn, well d'Leit gesinn hunn, dass Baachen erëm méi propper gi sinn. Et ass iwwerhaupt kee Problem dat anzeféieren. Wann een dat landeswäit géing aféieren, si mir der Meinung, dass och dat machbar wier.

Dat ass fir mech och deen eenzege Wee, fir dass mer déi néideg Suen zesummekréien an deenen nächste Joren a jorzéngte fir e Programm ze kréien. Nach eng Kéier, wann d'Leit gesinn, dass mer am Summer erëm kënne an d'Ennersauer buede goen, ech mengen dass dat deene meeschten deen een oder aneren Euro pro Joer Wäert ass.

Ech soen lech merci.

M. le Président.- Als leschten Diskussionsriedner ass den Här Serge Urbany agedroen.

M. Serge Urbany (*déi Lénk*).- Merci, Här President. Ech fannen et gutt, dass den Interpellant eis hei mat deene Froen do befasst huet, bei engem Projet, an deem et jo eigentlech net just nëmmen ëm Strukturfroen geet, well ech mengen déi Froen, déi hei opgeworf si gi vun him an och vun aneren Diskussionsriedner, dat sinn déi wichteg Froen, déi sech an Zukunft stellen a puncto Waasserpolitik.

Ee vun deene groussen Aspekter vun där Fro ass jo dee vun der Wirtschaftlechkeet vum Waasser. An enger Erklärung, déi ech fonnt hunn aus dem Joer 1992 vun der internationaler Waasserkonferenz vun Dublin, hunn ech folgend Definéierung fonnt: „Wasser ist ein endliches und verletzliches Gut, das absolut notwendig ist für Leben, Entwicklung und Umwelt.“ An e bësse weider heescht et do: „Wasser hat einen wirtschaftlichen Wert. Wasser als wirtschaftliches Gut zu betrachten ist ein guter Weg zu effizientem und angemessenem Verbrauch.“

Här President, mir si sécherlech der Meinung, dass ee soll eng gesamteskonomesch Vue hunn, be-

sonnesch wann et ëm sou wichteg Ressourcë vun der Mënschheet geet wéi d'Waasser, mä ech mengen awer och dass sech d'Fro stellt ëmmer nach: Wou gëtt déi Wirtschaftlechkeet definéiert an no wat fir Kritären?

Ech mengen, dass ëm déi Fro do eng grouss Ausernanersetzung entstanen ass, an dass déi Ausernanersetzung op engem ganz konkreten Hannergrond entstanen ass, dee guer net esou wäit vun eis ewech ass. A ville Länner ass jo bekanntlech d'Waasserversuergung nach ëmmer haaptsächlech vun öffentleche Betriber assuréiert. Dat ass de Fall zu Lëtzebuerg, dat ass och gréisstendeels nach de Fall an Däitschland. Mä a Frankreich - a scho ganz laang - ass d'Waasserversuergung a privaten Hänn, an zwar haaptsächlech vun zwee Konzern, de Grupp SUEZ, déi fréier Lyonnaise des Eaux, an de Grupp Vivendi, déi fréier Générale des Eaux.

Dee ganze Secteur ass awer a voller Entwécklung. Wann ech gesot hunn, an Däitschland ass et virun allem nach öffentlech, sou muss een awer och wëssen, dass den Energiekonzern RWE duerch seng Fusioon virun allem mat dem englesche Konzern Thames mittlerweile zur Nummer 3 um Weltmarkt ginn ass. Dat heescht, mir sinn awer ëmmerhin ëmringt vun engem wirtschaftlechen Émfeld, wat awer daillech vun der Privatiséierungsfro gepräegt ass. Ech mengen och, dass déi Interessen, wann international Verhandlung gefouert ginn, wou Lëtzebuerg mat derbäi ass iwwert de Wee vun der EU-Kommission, och wann zu Lëtzebuerg d'Politik sech fir de Moment zimlech eens ass fir ze soen, dass mer keng Privatiséierung vum Waasser wëllen, awer wesentlech déi zukünfteg europäesch Politik matbestëmme wäerten.

Déi europäesch Direktiv, déi Kaderdirektiv 2000/60, déi nach net applicabel ass fir de Moment, gesäit zum Beispill eng Récupération vum Käschtépunkt vum Waasser iwwert de Präis nom Principe pollueur-payeur als Méiglechkeet vir. Ech mengen zwar nach net als Obligation, mä als Méiglechkeet. Et läit jo och de Moment nach keng Liberaliséierungsdirektiv vir, ähnlech wéi dat beim Elektreschen zum Beispill oder wéi dat beim Gas de Fall ass.

Da kënnt dee ganze Volet vun de Verhandlungen am GATS iwwert d'Déngschtleeschunge weltwäit, wou jo d'EU wëll de Maart vum Waasser opmaachen an den Entwécklungslänner an och do ganz konkret Projeten huet, déi och erëm eng Kéier vun deeneselwechte bestëmmt ginn, déi ech elo virdrun hei genannt hunn.

Et ass zwar esou, dass eis Aussenhandelsministesch, d'Madame Polfer, eis hei kloer verséichert huet, dass net géif dru geduecht ginn, och net vun der europäescher Kommission aus, fir den europäesche Maart opzemaache fir eng Privatiséierung a fir Konkurrenzbedingungen ze schafen am Waasserberäich.

Ech wëll dozou soen, éischstens emol, dass dat awer e gewëssent Zeechen ass vun Doppelmoral, well wa mer grad den ärmste Länner dat virschreiw mat deene Konsequenzen, déi mer jo awer u verschidde Beispiller - an Argentinien zum Beispill oder Südafrika - ganz krass erlieft hu bei esou Privatisierungsgeschichten; dann ass et e bëssen en Zeeche vun Doppelmoral menger Meinung no, wa mer soen: „SUEZ, Vivendi an esou weider, gitt lass an Afrika privatiséieren!“ - mä hei fir de Moment wëlle mer keng Privatiséierung.

Mä ech mengen och, wat déi europäesch Länner betrëfft, dass een déi Bedenken nach muss oprecht erhalen, dass een déi Ängschte muss oprecht erhalen an dass déi Fro vun der Privatiséierung nach net ganz ausgestanen ass, menger Meinung no. Esou Verhandlungen

och am GATS kënnen eng Eegen-dynamik entwëckelen an déi Richtung. Déi Konzern bleiwe jo weiderhi ganz aktiv an hunn d'Liberaliséierungsfro vum Waasser mat Sécherheet och an deenen nächste Joren op hirer Agenda stoen.

Dofir mengen ech, och wa mer ee Mount virun de Wahlen sinn - da riicht sech dat vläicht net un déi Regierung, déi de Moment am Amt ass, mä da riicht et sech un déi Regierung, déi no de Wahlen waert kommen - et ass wichteg, dass d'Parteien, dass d'Politik zu Lëtzebuerg sech definiéiert par rapport zu deene wichtige Froen an ech fannen och, dass do grad esou kuerz virun de Wahlen déi Interpellatioun hei hir Bedeutung huet. Et geet do ëm Enjeuxen, déi ginn esouguer iwwert d'Waasser eraus, well déi Konzern, vun deenen ech geschwat hunn, bidde jo net isoléiert d'Déngschtleeschung Waasser un, mä déi bidde kombinéiert eng ganz Rei vun aneren Déngschtleeschungen un, déi och an de Gemengeseक्टर eraginn, wéi zum Beispill um Gebitt vun der Energie, vun der Offallwirtschaft oder vum Verkéier oder och um Gebitt vun de sozialen Déngschtleeschungen.

Ech kommen elo op déi Fro, déi hei eng wichteg Roll spillt. Dat ass déi vum Präis vum Waasser. An ech mengen, dass se eng wichteg Roll spillt, och wa mer an enger öffentlecher Optik diskutéieren an net nëmmen a puncto Privatiséierung.

Den Här Minister huet am Oktober 2003 geschwat vum Prix-vérité vum 3 Euro fir de m³ Waasser, an zwar am ganze Land, deen awer net onbedéngt misst weidergi ginn un d'Verbraucher. Ech mengen awer, dass sech déi Diskussioun hei och afügt an déi iwwer käschtaandeckend Taxen am allgemengen an de Gemengen, déi mer jo zënter enger Partie Jore féieren a wou déi meescht Parteien heibannen, wann net esouguer alleguer, ausser menger, der Meinung sinn, dass déi käschtaandeckend Taxe missten an Zukunft agefouert ginn.

Engersäits werft dat mat Sécherheet déi Fro op, wann ee schwätzt vun engem Prix-vérité fir d'ganz Land, vun der Gemengenautonomie. An Däitschland, fir ee Beispill ze ginn, ass de Fait, dass d'Waasser vu ganz ville Gemengen an Eeregeregierung gefouert an et do Dausenden an Dausende vu Waasserwierker gëtt, en entscheidend Hindernis fir d'RWE, déi lokal kommunal Betreiber opzekafen, an d'Deutsche Bank huet geschwat vun engem „Bremsklotz im Weltmarkt“ an där Hisiicht.

Dofir, och wann elo de Moment e Konsens vläicht heibanne besteet fir d'Waasser net ze privatiséieren, mengen ech awer, dass wa mer ginn a Richtung käschtaandeckende Prix unique am ganze Land, sinn dat op d'mannst awer Schrëtt, déi net där Entwëcklung am Wee stinn, dass et emol eng Kéier spéider ka vill méi interessant a vill méi séier goe fir d'Waasser ze privatiséieren a fir den Accès vu private Konzern un d'Waassernetz ze realiséieren.

Ech weess och, datt déi ganz Debatte hei en ökologeschen Aspekt huet an ech si wuelverstanen net fir d'Verschwendung vum Waasser. Mir sinn och fir e spuersamen Émgank mam Waasser, wat e wichtegt, en ëmfindlecht a keen onbegrenzte Grondelement vum Liewen ass an dass déi Fro sech stellt an allen Hypotheesen.

Ech wëll op déi Fro vum Waasserpräis versichen an zwee Voleten ze äntwerten. Deen éischten huet e sozialen, deen zweeten en ökologeschen Aspekt.

Ech mengen éischstens, dass muss dofir gesuergt ginn, dass de Grondbesoin u Waasser, deen e Stot huet - dat kann ee rechnen no der Zuel vun de Membere vun deem Stot - ofgedeckt gëtt duerch eng Tax, déi reduzéiert ass par rapport zum Gestehungspräis. Aus

wat fir engen Ursaachen? Mä well an enger Gesellschaft, déi net aus gläiche Membere besteet, et menger Meinung no onverzichtbar ass, fir iwwert dee Wee e gläichen Accès zu där Grondressource vum Waasser ze schafen.

E wichtegt Element bei deem Ganzen: Nom Krich, dee ganze Wuehlfahrts- a Sozialstat, deen do entstane ass, war jo d'Ëmverdeelung iwwert allgemeng Steieren, eng sozial Ëmverdeelung déi geschitt ass, eng Ëmverdeelung vun uewen no ënnen, iwwer allgemeng Steieren, iwwer progressiv Akommesteieren an iwwer Steiere vun de Betriber.

Den Här Gira huet gesot, mir sollen eis net an d'eegen Täsch léien. Mä de Problem ass ebe just, dass jidderree seng Täsch huet an dass d'Täsch vun deenen, déi kënnen Steiere bezuelen, vun deene Betriber, déi Benefisser maachen...

(Interruption)

Här Gira, iwwert de Wee vun de Gemengeneinnahmen, déi gi jo awer gespeist vun der Gewerbesteier, dass also déi Leit, déi kënnen Steiere bezuelen, Betriber déi Benefisser maachen zum Beispill oder Leit, déi ganz vill verdéngen, iwwert de Wee vun enger Ëmverdeelung awer kënnen dann déi Gemengekeese speisen, aus deenen da garantéiert gëtt, dass all Mënsch e gläichen Accès zum Waasser huet, zu engem Präis, dee geholl gëtt bei där Quantitéit Waasser, déi noutwendeg ass, wou een dovun ausgeet dass se noutwendeg ass, fir dass d'Leit hir Grondbesoin mam Waasser kënnen erfüllen.

Mir mengen, dass eng sozial Ëmverdeelung, esou wéi se virgeschloe ginn ass, och vum Här Gira, iwwer sozial Zoulagen, wéi zum Beispill iwwert de Wee vum Grompereregeld an de Gemengen, oder vun den Heizkäschtenzoulagen, oder ech weess net wat fir enge sozialen Zouschëss, dass dat am Fong geholl e Retour ass virun déi Zäit wou mer de Sozialstat haten, am Fong geholl e Retour an den Aarmebürosystem, an ech fannen et wierklech...

Dir kënnt jo herno nach eppes soen, meng Riedezäit ass elo geschwënn eriwuer. Ech wëll dofir dee Gedanken hei zu Enn féieren, Här Gira.

(Interruption)

Ech fannen et entwürdigend, dass Leit, déi hir Waassertax net kënnen bezuelen, müssen op Ärer Gemeng zum Beispill virspriechen, fir do e sozialen Zouschoss ze kréien iwwert de Wee vum Grompereregeld. Ech fannen dat eng entwürdigend Prozedur an ech fannen am Iwwereng och, dass de Käschtepunkt vun de Gemengendéngschtleeschungen am Allgemengen, wann ech kucke wéi déi Rechnungen ausfallen a leschter Zäit a ville Gemengen - dat ass awer schonn trotzdeem eng appréciabel Zomm, wou och e Mëtzelverdenger kann der Meinung sinn, dass dat awer scho sai Budget ëmfindlech belaauscht.

Zweetens, mengen ech awer selbstverständlech och...

(Interruptions diverses et coups de cloche de la Présidence)

Wann der lech provoziert fillt, Här Gira, mir kënnen och nach gäre fënnel Minutten drun hanken an dann eng Diskussioun, e Face-à-face hei maachen iwwert déi dote Fro. Mä wann dat net esou ass, ech sinn elo schonn op zwielef Minutten, ech hunn der eefel, Dir wësst dat, ech hunn och e ganz strenge Präsident.

M. le Président.- En ass net ze streng, soss hätt en lech d'Wuert schonn entzunn.

(Hilarité)

M. Serge Urbany (déi Lénk).- Ech hunn et jo och e bëssen am Geck gesot.

Dat zweet Element ass awer effektiv en ökologescht Element. Ech mengen, dass een dat och soll berücksichtegen. Ech mengen, datt alles wat iwwert den normale Verbrauch vum Waasser erausgeet, dat wat d'Leit net liewensnoutwendeg brauchen - et gëtt dacks hei geschwat vu Leit, déi eng Piscine hunn, et gëtt vu Leit geschwat, déi Fëschweieren hunn an esou weider - selbstverständlich sinn ech och der Meinung, dass fir dat wat iwwert den normale Verbrauch erausgeet en normale Präis och soll berechent ginn, deen op d'mannst käschtaandeckend ass.

Dat heescht, mir trieden am Fong geholl a fir eng Taxepolitik, déi zwee Elementer bëinhalt, dat Sozialt an dat Ekologescht, an ech mengen dass e wichtegt Instrument an déi Richtung differenziéiert Taxe sinn, wou een de Verbrauch ka moossen a berechnen, net nëmmen iwwregens wat d'Waasser ugeet, mä och zum Beispill wat den Offall ugeet. A grad déi differenziéiert Taxen, muss ech awer feststellen, dat ass och vun engem vu menge Virriedner hei gesot ginn, gi jo awer systematesch vum Innenminister verhënnert.

D'Gemeng Suessem huet eng differenziéiert Waassertax. Déi wollt déi upasse virun enger Partie Joren, et ass schonn eng gutt Zäit hier. Du huet se gesot kritt, dat géif net goen. Dat heescht, do wou esou Elementer bestinn, déi am Fong geholl ganz an déiselwecht Richtung gi wéi ech elo hei entwëckelt hunn - déi differenziéiert Waassertax ass genau dat, e sozialt Element, e Grondverbrauch, dee méi bëlleg facturéiert gëtt wéi de Käschtepunkt ass, an doriwwer eraus en Element woumat gekuckt gëtt, wéi héich de Verbrauch ass a wéi héich eventuell d'Ëmwelt belaauscht gëtt - déi Zort vun differenzierten Taxe gëtt systematesch vum Innenminister ofgelehnt. Da si mer scho ganz séier um Enn an da komme mer bei déi Léisunge vläicht, déi a gewëssen Hannerkäpp awer nach ëmmer schwiewen.

Ech soen lech merci.

M. le Président.- D'Wuert huet elo den Här Innenminister Michel Wolter.

M. Michel Wolter, *Ministre de l'Intérieur*.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech wollt all de Riedner merci soen. Zum Projet de loi sinn ech wéi esou oft a leschter Zäit mam Här Gira d'accord fir ze soen, dass mer en fin de compte am Februar scho bal alles hei diskutéiert hunn, wat ze diskutéiere war.

Ech wëll nach eng Kéier soen, dass mer 20 Joer laang eng Debatte an deem Land gefouert hunn, fir d'Waasserkompetenzen an eng Hand ze bréngen. Et ass 15 Joer laang dovunner diskutéiert ginn, fir d'éischt ze kucken inhaltlech eens ze ginn an dann de Kader ze setzen, an dass mer domadder kee Millimeter virukomm sinn. Dass mir an dëser Legislatur de Contraire gemaach hunn, dat ass och vläicht net deen allerbeschte Wee, mä an där doten Diskussioun gëtt et - mengen ech - kee gudde Wee, an dass mer duerch dee Projet de loi hei e gudde Strapp weiderkomm sinn, well mer elo d'Struktur hunn op déi mer dann déi Diskussioun, déi muss kommen, iwwert d'Ëmsetzung vun der Direktiv kënnen féieren.

Zum Zweete sinn ech net domadder d'accord wa gemaach gëtt - wéi ech dat e puermol gelies hunn - wéi wann déi zwar elo beienee wieren, mä wéi wa se net géife matenee schaffen. Ech fannen, dass an der Waasserwirtschaft an deem Service immens gutt entretiens matenee geschafft gëtt. Et

ass richtig, dass do Leit beienee komme vu verschiddenen Horizonten, dass déi eng Rei vun Zäit brauche fir beienee ze fannen. Well dat wat 50 Joer an 100 Joer ausernee war, dat fënnt sech net innerhalb vu sechs Méint beienee. Net an de Käpp an och net an der Philosophie. Mä duerch de Fait, dass déi Leit elo praktesch eng ganz Legislatur scho konnte matenee schaffen, gesi mer awer am Detail an am Inhalt wesentlech Rapprochement par rapport zu deem wat mer fréier haten.

Drëttens ass et och net esou, dass mer dee Projet de loi stëmmen, well mer net nom Conseil d'État géife kucken. Mir kucken d'Avisé vum Conseil d'État ëmmer ganz genau. Mä mir sinn an deem heite Projet ganz fundamental net mat deem d'accord wat de Conseil d'État gesot huet, andeem en en fin de compte seng Opposition formelle baséiert huet éischstens op d'Fro, wat fir ee Ministère d'Kompetenz iwwert d'Waasserwirtschaft soll hunn. Mir sinn der Meinung, dass dat de Conseil d'État näischt ugeet. Dat ass d'Regierung, dat ass de Grand-Duc, deen déi Kompetenzopdeelung ophëlt.

Zum Zweeten huet de Conseil d'État en inhaltleche Lien gemaach tëschent dem Waasserwirtschaftsamt an der Ëmsetzung vun der Direktiv. Och do si mer der Meinung, dass do kee bindende Lien besteet. Et ass also net well mer onfrëndlech mam Conseil d'État wëlte sinn, mä et ass einfach well den Avis, deen de Conseil d'État eis ginn huet, a well déi Opposition formellen, déi en expriméiert huet, einfach net eis Zoustëmmung kënnen fannen, ënner kengen Ëmstänn, wou mer drop gehalten hunn, deen zweete Vote hei ze maachen.

Zum Här Bodry senge Froe wollt ech soen, dass et jo awer net grad esou ass wéi wa mer an dëser Legislatur iwwert d'Waasser nach ni hei diskutéiert hätten. Mir haten emol schonn Débats am Hierscht, wéi mer iwwer État/communes geschwat hunn, do ass en Deel vu menger Ried doréms gaangen. Mir hunn am Februar vun dësem Joer och hei bei der éischer Lecture en détail iwwer Waasserpolitik diskutéiert.

Perséinlech bedauern ech et, dass mer net méi wäit inhaltlech komm sinn. Ech hätt gär en Diskussioun gefouert iwwert d'Ausrichtung vun der Direktiv, mä „à l'impossible nul n'est tenu“. A wa mer wëssen, dass mer dëst Joer am Abrëll eréischt déi lescht Ausféierungsbestëmmunge krute fir emol gewuer ze ginn, wat fir en Meinung d'Kommissioun dann iwwerhaupt huet, wéi een déi Direktiv sollt ëmsetzen - déi hu bal véier Joer gebraucht fir deen Text, dee se am Joer 2000 am Fong op den Instanzewege ginn hunn, selwer emol ze interpretéieren -, fir dass mer wësse wat si da gären hätten, da kann ech net am Joer 1999 oder am Joer 2001 eng Diskussioun féiere wann ech am Joer 2004 eréischt gesot kréien, wat déi Leit, déi à la base si vun deem Text, iwwerhaupt mat deem Text wëlle maachen.

Meng Propos wär déi, well ech och haut de Mëtteg an der Diskussioun - vläicht mat Ausnahm vum Här Urbany, deen eng ganz aner Richtung wëllt goen - awer dach eng ganz grouss Unnähierung vun de Positioune gesinn - ech fannen, dass déi eenzel Riedner, déi hei geschwat hunn, guer net esou wäit inhaltlech ausernee sinn -, dass ee misst probéieren, am Hierscht tëschent deenen eenzelne politesche Gruppéierungen, Parteien, awer och mat den Techniker vum Terrain eng Zort „brainstorming“ ze maachen, eng Zort Diskussionsronn, e ronnen Dësch, wéi een dat och ëmmer wëllt nennen, fir déi Froen hei souwuel vum politesche wéi och vum technesche Standpunkt aus eng Kéier ze kucken, ze analyséieren an ze probéieren, ob een net zu enger gemeinsamer Positioun kéint fannen.

Ech menge mat e bësse gudde Wëllen de part et d'autre kéint een op déi wesentlech Froen, déi d'Zukunft vun der Waasserwirtschaft hei zu Lëtzebuerg ubelaangen, eng Äntwert fannen. Dat souwuel am Respekt vun den nationalpolitischen Considérations, déi do müssen erafléissen, wéi och am Respekt vun de kommunalpolitischen Intérèten, déi vläicht net ëmmer 100%eg déiselwecht sinn, mä wou ech awer aus der Diskussioun, déi mä Virgänger, den Här Spautz, an den 80er Jore gefouert huet iwwert d'Fro vum Waasserpräis bis haut, dach wesentlech Unnähierungen vun de Positioune festgestallt hu par rapport zu deem, wat an den 80er Joren en fin de compte d'Positioune nach waren, déi och inhaltlech vill méi wäit ausenaner gaange si wéi dat deemools de Fall war.

Mir mengen - an do kommen ech op déi eenzel Froen, déi den Här Bodry ugeschwat huet, woubäi ech selbstverständlech zum Deel och nëmme meng Meinung als dee Minister kann ausdrécken, deen de Ressort a senger Kompetenz huet, zum Deel och Regierungspolitik oder eng Regierungsmeinung kann ausdrécken -, an dat hunn ech am Hierscht vum leschte Joer gesot, dass een op en anere Wee misst goen, fir eng Gesamtpolitik an der Waasserwirtschaft ze definéieren. Mir mengen, dass dee richteg Wee an déi Richtung kéint goen, dass een ähnlech wéi beim SEBES eng Instanz géif schafen, e Syndikat géif schafen, wéi och ëmmer, wou de Stat an d'Gemengen zesumme géifen déi wesentlech Punkte vun der Politik mateneen diskutéieren.

Well et en fin de compte zwou Säite vun darselwechter Medail sinn. Du brauchts nationalpolitesch Kritären, Ziler, déi s de definéiers, du brauchts lokalpolitesch eng Ëmsetzung, a mir schéngt et ze sinn, wann een eng permanent Plattform géif schafen, wou deenen engen hir Souciën an deenen aneren hir Contrainté beienee kommen, dass ee vläicht méi wäit géif komme wéi dat elo de Fall ass.

D'Masse critique ass ugeschwat ginn. Mir waren e Méindeg virun aacht Deeg bei „Zéng Joer SIDERO“. Déi do waren hu gesinn, an dofir insistéieren ech och, dass déi Professionell aus dem Secteur mat do diskutéieren, dass sech och am SIDERO wéi op anere Plaze ganz vill Gedanken doriwwer gemaach gëtt an dass sech zum Deel, jiddefalls war dat dat wat den Direkter deemools gesot huet, Gedanke gemaach gëtt, ob déi Taille vun deene Syndikater, wéi se definéiert ginn ass am Ufank vun den 90er Joren, ob déi Masse critique genuch hiergëtt fir en fin de compte eng optimal Politik kënnen ze maachen.

Si hunn als Techniker zum Deel d'Impressioun, dass se vläicht a gewëssenen Deeler vun der Politik nach net grouss genuch si fir eng Rei vun Economie-d'échellen ze maachen, déi dann den Endpräis méi bëlleg géife maache wéi dat haut de Fall ass. Ech mengen dat ass op d'mannst emol Sujet à discussion. Dat misst een eng Kéier genau kucken.

Esou wéi mer och gewëllt sinn - an do trieden ech leider heiansdo e puer Leit op d'Féiss - dat emol ëmsetzen, wat den Här Lahure 1991 virgeschloen huet, nämlech dass mer bei Waasser an Ofwaasser eis a regional Syndikater zesummenfannen, well wa mer déi regional Syndikater emol hätten a wann all Gemeng an esou engem Syndikat wier, da géife mer och deen Zesummeschluss tëschent nationaler a kommunaler Ebene besser an enger Zort SEBES hikréien. Dofir hunn ech och engem Député-maire virun e puer Méint gesot, wat jo en fin de compte vun lech ëmmer verlaangt gëtt, dass, wann en net bereet ass, an e Syndikat ze goen, mir net méi bereet sinn, him e Subsid ze ginn.

Elo ass den Här Gira ganz begeeschtert dovunner. Mä dee betreffende Buergermeeschter ass awer der Meenung, dass dat géint de Prinzip vun der Autonomie communale géif goen, well och wann hien net an e Syndikat wéilt goen, misst den Innenminister him déi 90% Subsid ginn. Do gesäit een op deem Punkt, wéi op villen anere Punkten, dass, wann een et eescht mengt mat där applizierter Form vun der Politik, déi doranner besteet, dass Subsidiepolitik och Incentivationspolitik soll sinn, fir eng gewësse Politik ze maachen, jee nodeem mat wiem een da schwätzt, et ganz verschidden Interpretatiounen driwwer gëtt wat dat da bedeit.

Mir sinn net der Meenung, dass een d'Waasser privatiséiere soll. D'Regierung huet iterativ gesot, dass se do dergéint wär, an ech mengen do ass eng Unité de vue hei an der Chamber, an ech mengen och, an doriwwer soll een am Hierscht diskutéieren am Kader vun der Emsetzung, dass mer dach eng Rei Argumenter hunn, zum Beispill d'Propriétéitsverhältnissen. Déi meescht Quellen, déi sinn an de Propriétéitsverhältnissen vun den öffentlechen Hänn, dat heescht haaptsächlech vun de Gemengen. Ech ka mer net virstellen, dass, och wann eng Kéier eng Privatisatioun géif kommen an déi sech iwwer Lëtzebuerg géif ewechsetzen, een domadder gezwonge wär, seng Propriétéitsverhältnissen opzeginn an de Verkauf vun de Quelle virzehuelen.

Wa mir eng Politik maachen, wou mir en fin de compte d'Basis, dat heescht d'Quellen an d'Uewerflächewaasser souwiso - dat kënnen mer jo sécher net privatiséieren -, an öffentlecher Hand halen, da gesinn ech perséinlech de Risiko vun enger méiglecher Privatiséierung relativ geréng. Mir mussen allerdings sécherstellen à terme, dass dat dann och an öffentlecher Hand bleift an dass net Verschiddener sech vun de Sue lackele loosse fir dann dat, wat se hunn, déi Propriétéit, déi se hunn, un e Privaten ze verkafen. Dat schéngt mir schonn eng wesentlech Brems ze sinn, vill méi wéi d'Fro ob een e gemeinsame Präis oder net soll hunn, fir entgéintzewierke mat enger national gesteierter Politik géint deem Onsënn, deem doranner géif bestoen, fir dat Grondliwensmëttel Waasser, wat mer hunn, ze privatiséieren.

Wat fir eng Konsequenzen dass d'Applikatioun vun Principe pollueur-payeur op d'Fixatioun vum Wasserpräis kritt: D'Direktiv gesäit vir, dass mer de Prix-vérité musse fixéieren. Prix-vérité heescht net direkt Prix unique; kann an engem Prix unique landen, wa mer der Meenung sinn, dass mer landeswäit deesewechte Präis sollen ubidden. Woubäi mer, wa mer iwwert deesewechte Präis schwätzen, mengen ech, de Behälterpräis diskutéieren an deem dann an d'Gemeng kënnt. D'Gemenge mussen eng Kompetenz behalen a sollen eng Kompetenz selbstverständlich behalen iwwert d'Distributioun am Réseau iwwert den Ennerhalt vum Réseau um Territoire vun hirer Gemeng, sou wéi dat haut de Fall ass. Ech perséinlech wär éischerter favorable, an eenheetleche Waasserpräis um Behälter ze maachen; tout cela est sujet à discussion.

Ech sinn och mam Här Gira d'accord, dass een net permanent soll probéieren Umweltpolitik a Sozialpolitik mateneen ze vermëschen. Dat ass d'ailleurs fir mech d'Ur-saach, firwat dass déi Initiativ vun der viregter Regierung en fin de compte capotéiert ass, well probéiert ginn ass ëmwelt- a sozialpolitesch Aspekter an enger Tax mateneen ze kombinéieren a well dat einfach duerch d'Diversitéit vun eiser Populatioun, duerch d'Diversitéit vun der Aart a Weis, wéi mer fonctionnéieren, op eemol zu engem Punkt gefouert huet, wou de System esou komplizéiert gi wier,

dass en en fin de compte landeswäit net applicabel war. An ech géif soen, dass dat den Hauptpunkt an der viregter Regierung war, firwat dass déi Fro vun der Ofwaassertax gescheitert ass.

En Argument, firwat dass ee fir den Ortsbehälter vläicht och e Prix unitaire soll maachen ass deem, well mer an eise Waasser och eng Rei vun neie Saachen elo wäerten era kréien, wéi zum Beispill déi Ausweisung vun de Waasserschutzgebiddern, wou den Här Bodry zu Recht gesot huet, dass mer net virukomm sinn; wat awer net nëmmen der Regierung hir Schold ass. Et ass och vläicht der Regierung hir Schold, mä mir brauchen och e kommunalpolitesche Partner, dee bereet ass fir an déi Richtung matzegoen, an do hunn der an dëser Legislatur ganz wéineg d'Hand gehuewe fir ze soen: Mir sinn déi éischt, déi dat do gäre maachen. A well mer e System iwwert d'ganzt Land brauchen, a well ech mer an deem Domän net ka virstellen, dass mer alt nees 118 verschidde Prinzipien do maachen, géif ech derfir plädéieren, dass mer géife probéieren ee System ze fannen, wann et ëm d'Ausweisung vu Waasserschutzgebiddern geet, well et jo net nëmmen ëm d'Ausweisung geet, mä et geet och ëm d'Fro: Wéi rémunéieren ech den Ausfall vun deene Leit, déi dann elo an deene Waasserschutzgebiddern schaffen? Wéi bréngen ech déi derzou, dass déi manner düngen, datt se hir Produktionsmethoden ëmstellen?

An d'fir mengen ech, dass ee besser hätt déi gesamt Struktur vun deem Waasserpräis national ze gesinn, quitte dass een deenen eenzelne Gemengen d'Méiglechkeet léisst, iwwer eng Differenzéierung vum Präis, dann nach lokalpolitesch hiren ökologeschen Akzent ze setzen, wa se deem um Niveau vun der Gemeng wëlle setzen. An et ass jo contrairement zu deem, wat ëmmer gesot gëtt, net um Niveau vun der Gemeng, wou den Intérieur seng Oppositionen an deene leschte Jore gemaach huet, mä et ass un der differenzierter Behandlung um Niveau vun der sozialer Tarifikatioun, wou mer eis Problemer haten a wou mer jo d'ailleurs och um Tribunal administratif eng ganz Rei Kéiere Recht kruten.

D'Taxe à l'épuration de l'eau: Kann déi bäibehale ginn? Mir sinn der Meenung, dass dat méiglech ass. Mir sinn net der Meenung, dass de komplette Prinzip vum Subventionnement ewechfällt. Wann dat d'Initiativ vun den europäeschen Instanzen wier: Ma jo wat musse mer da maachen? Da musse mer, amplaz datt mer elo 90% vum Subsid un d'Gemenge ginn, déi Suen iwwer eng aner Form un d'Gemenge ginn, fir se en mesure ze setzen, déi Kläranlagen ze bauen. Et schéngt mir ausser der Virstellungskraaft ze si fir ze soen, dee Subsid géife mer ewech fale loossen an d'Gemenge missten 100% vun de Kläranlage bezuelen. Mat wat sollte se et bezuelen? Vun öffentlecher Hand investéiere mer hei wäit iwwer eng Milliard pro Joer, an ob mer elo esou bezuelen oder aneschtens bezuelen, et ass en Investissement deem d'öffentlech Hand muss maachen. An do, mengen ech, komme mer net derlaanscht, dass de Stat de Gemengen do ënnert d'Äerm gräift. Wann en dat net méi ka maachen, wann en dat net méi dierft maachen, da musse mer de Gemengen op engem anere Wee d'Moyene gi fir dat ze maachen.

Derbäi kënnt fir mech och - do sinn ech nach eng Kéier mam Här Gira d'accord -, dass mer an Zukunft iwwert de Prix-vérité mol eng richteg Facturation vun all deem maachen, wat d'öffentlech Hand do investéiert. Wa mer wëssen, dass mer déi 90% Subsid haut net an de Käschtepräis era berechnen, da weess ee wat mer effektiv all Joer u Rentréeën do leie loossen, déi mer awer dringend noutwendeg an

deem Fong kéinte gebrauchen, respektiv d'Gemenge kéinte brauche fir hir Kläranlagen ze bezuelen, respektiv kéinte gebrauchte fir hir Réseauen an der Riicht ze halen.

Mir brauchen an der Zukunft ganz vill Investissementer. Mir rechnen, dass mer eng ganz Rei vu Milliounen, wéinstens eng 350 Milliounen, op déi nächst zéng Joer an d'Kläranlagepolitik mussen investéieren. Mir hunn e gudden Deel dovunner. Mir si jo elo op engem Niveau vun iwwer enger Milliard pro Joer, déi mer an d'Kläranlagen era bezuelen. An ech sinn e bësse manner pessimistes, wéi den Här Bodry, dee seet: Hu mer d'Suen nach fir d'Zukunft? Well de Fong à ce moment dotéiert ass mat enger Capacitéit vun 136 Milliounen Euro, mir hunn also 136 Milliounen Euro am Fong dran.

A wann ech dovun ausginn, Här Bodry, dass mer weiterfuere déi Suen auszeginn, wéi an deene leschte fënnf Joer, an der Moyenne waren dat 25 Milliounen Euro, dat sech aus enger Rei vu Facteurë berechent, nämlech haaptsächlech och de Facteur, dass mer net d'Capacitéit hu fir méi ze bauen. Eng Saach ass jo, wat s du alles muss maachen, an dat anert ass den Know-how an d'Capacitéit, déi s du muss hunn, fir et iwwerhaapt och kënnen an esou engem Délai ze réalisieren; wann ech also 25 Milliounen Euro d'Joer huele mol fënnf, da wären déi ganz nächst Legislaturperiod d'Investissementer elo scho gedeckt ouni supplementar Dotatiounen, déi à concurrence vun 20 Milliounen Euro d'Joer am Plan pluriannuel stinn, an ouni supplementar Dotatiounen, déi ech awer hoffen, dass mer an een, zwee Joer, wa mer déi Diskussioun iwwert de Wasserpräis an iwwert de Coût réel ofgeschloss hunn, dann och nach eng Kéier iwwert de Präis an dee Fong géifen eraginn, fir dass mer déi Politik do kéinte finanzéieren.

Et ass eng wesentlech Politik vum Stat, déi mer hei maachen, an ech soen a menge Rieden, wa mer déi Kläranlagen aweien: Et ass ee vun deene gréissten individuelle Posten, dee mer all Joer hunn an eise Budget. Wann ee seet, eng Milliard där aller Lëtzeburger Frang, 25 Milliounen, déi ginn an d'Kläranlagepolitik, an dat scho säit zéng, fofzéng Joer - et ass lues a lues ugaangen a mir sinn elo iwwert d'Milliard komm - dann, mengen ech, datt sech am Fong an deem Sënn eng nächst Regierung kéint engagéiere fir ze soen, dass de Wëllen do besteet, well en och an alle Parteie besteet, fir déi Politik an deenen nächste Jore virunzeféieren.

Ech soen lech merci.

Plusieurs voix.- Très bien.

(Interruption)

M. le Président.- Den Här Bausch huet d'Wuert.

2. Dépôt d'une motion

M. François Bausch (DÉI GRÉNG).- Här President, just ganz kuerz.

Ech wollt en Dépôt maache vun enger Motioun aus Aktualitéitsgrënn, an zwar dréit et sech bei där Motioun ëm déi relativ grave Situation wat d'Mënscherechter ubelaangt an de Prisongen am Irak, a mir wollten d'Regierung opfuere, net nëmme ganz kloer dës Mënscherechtsverletzungen ze condemnéieren, mä doriwwer eraus och, datt se sech engagéiert bei der Présidence vun der Europäescher Unioun, fir datt: 1. d'gesamt Europäesch Unioun dat geschlosse condemnéiert; 2. eng Enquête publique impartiale an totalement indépendante iwwert déi

Folterungen, déi do gemaach gi sinn, duerchgezu gëtt; 3. d'ONGen an d'Vertriedunge vun de Vereenegten Natiounen, wéi och d'Croix-Rouge, onageschränkten Accès kréien zu de Prisongen am Irak, fir d'Mënscherechtssituatioun kënnen ze iwwerpräiwen; 4. sech ganz strikt un d'Konventioun vun de Vereenegten Natiounen gehale gëtt wat Folter ubelaangt; a 5. d'Europäesch Unioun dofir suergt, datt déi ganz Affär do virun d'Cour pénale internationale gedroe gëtt.

Här President, dat ass dat, wat an der Motioun steet. Ech wollt déi elo hei déposéieren an ech hoffen, datt mer d'Geleeënheet kréien am Laf vun deene leschte Sëtzunge viru Schluss vun dëser Legislaturperiod nach eng Kéier iwwert déi Motioun hei kuerz ze schwätzen an dann och eestëmmege heibannen unzehuelen.

Plusieurs voix.- Très bien.

Motion

La Chambre des Députés,

- *considérant que les révélations sur les violations des droits de l'homme à la prison d'Abou Ghraib sont extrêmement graves;*

- *considérant que les tortures et séquestrations commises risquent de renforcer encore les tensions entre les forces de la Coalition et le peuple irakien;*

- *considérant que le peuple irakien, traumatisé par une dictature brutale, ne doit pas se retrouver de nouveau confronté à de telles pratiques inacceptables;*

- *considérant que l'organisation non-gouvernementale Amnesty International a reçu de nombreuses informations faisant état d'actes de torture et de mauvais traitements infligés par les forces de la Coalition au cours de l'année dernière et a dressé un rapport accablant;*

- *considérant que pratiquement aucune de ces allégations de torture et de mauvais traitements n'a fait l'objet d'une enquête adéquate par les autorités;*

- *considérant que face à de telles violations des droits de l'homme, les États européens ne peuvent en aucun cas rester indifférents et qu'il est urgent que l'Union européenne se positionne clairement et fermement;*

invite le Gouvernement

- *à condamner clairement les violations des droits de l'homme révélées;*

- *à s'engager auprès de la présidence de l'Union européenne afin qu'une position commune face à ces tortures soit adoptée;*

- *de veiller à ce que cette position repose sur les principes suivants:*

condamnation des violations des droits de l'homme à la prison d'Abou Ghraib;

enquête publique, impartiale et totalement indépendante sur ces actes de torture et publication des résultats de ces enquêtes;

accès illimité aux prisons de l'Irak pour la Croix-Rouge, toutes les organisations des Nations Unies et les ONG de défense des droits de l'homme;

application stricte de la convention des Nations Unies contre la torture;

la Cour pénale internationale doit être chargée de l'affaire des tortures et séquestrations commises à la prison d'Abou Ghraib.

(s.) François Bausch, Camille Gira, Jean Huss, Dagmar Reuter-Angelsberg, Renée Wagener.

3. 4998 - Projet de loi portant création d'une Administration de la gestion de l'eau - Second vote constitutionnel

Interpellation de M. Alex Bodry au sujet de

la politique de l'eau (suite)

M. le Président.- Mir stëmmen dann elo of iwwert de Gesetzesprojet, dee mer elo grad diskutéiert hunn. Mir brauche keng Lecture vun den Artikelen méi virzehuelen, well et en zweete Vote constitutionnel ass a mir kënnen direkt zur Ofstëmmung iwwergoen.

Second vote constitutionnel

Déi fir de Projet si stëmme mat Jo, déi aner mat Neen oder si enthalte sech.

De Projet de loi 4998 ass am zweete Vote constitutionnel ugeholl mat 31 Jo-, 15 Nee-Stëmmen a 6 Abstentiounen.

Ont voté oui: Mme Marie-Josée Frank (par M. Marco Schank), MM. Marcel Glesener, Jean-Marie Halsdorf, Norbert Haupt, Nico Loes, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar (par M. Jean-Marie Halsdorf), Mme Ferny Nicklaus-Faber, MM. Patrick Santer (par Mme Nelly Stein), Marcel Sauber (par M. Paul-Henri Meyers), Marco Schank, Jean Spautz, Mme Nelly Stein, MM. Théo Stendebach, Nicolas Strotz (par M. Théo Stendebach), Fred Sunnen, Lucien Weiler (par M. Nico Loes) et Claude Wiseler;

Mme Simone Beissel, MM. Jeannot Belling (par M. Niki Bettendorf), Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Emile Calmes (par M. Jean-Paul Rippinger), Mme Agny Durdu, MM. Gusty Graas, Paul Helminger, Alexandre Krieps, Claude Meisch, Jean-Paul Rippinger, Marco Schroell (par M. Alexandre Krieps) et John Schummer (par M. Claude Meisch).

Ont voté non: MM. Jean Asselborn, Alex Bodry, Mme Mady Delvaux-Stehres, M. Mars Di Bartolomeo (par M. Alex Bodry), Mme Lydie Err (par M. Lucien Lux), MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Lucien Lux, Mme Lydia Mutsch, MM. Jos Scheuer (par M. Jean-Pierre Klein) et Georges Wohlfart (par Mme Mady Delvaux-Stehres);

MM. François Bausch (par Mme Dagmar Reuter-Angelsberg), Camille Gira, Mmes Dagmar Reuter-Angelsberg et Renée Wagener.

Se sont abstenus: MM. Jean Colombera, Gast Gibéryen (par M. Robert Mehlen), Fernand Greisen (par M. Aly Jaerling), Aly Jaerling et Robert Mehlen;

M. Serge Urbany.

Domadder wier dee Punkt ofgeschloss. Mir kommen elo zur Diskussioun iwwert de Projet de loi 4486 iwwert d'Gemengen- an d'Städteplanung.

Une voix.- Neen. Et kënnt fir d'éischt nach de Projet iwwert d'Loi électorale.

(Interruptions)

M. le Président.- Mir hunn also elo d'Diskussioun zur Proposition de loi 5317 iwwert d'Ofännung vum Wahlgesetz. Et sinn age droen: déi Häre Klein a Graas. D'Wuert huet elo de Rapporteur vun der Proposition de loi, den honorabelen Här Marco Schank.

4. 5317 - Proposition de loi ayant pour objet de modifier et de compléter la loi électorale modifiée du 18 février 2003

Rapport de la Commission des Affaires intérieures

M. Marco Schank (CSV), rapporteur.- Här President, Dir Dammen an Dir Härren, d'Proposition de loi 5317 ass de 24. Mäerz 2004 vu mengem Fraktiounskolleeg Lucien Weiler déposéiert ginn. De Statsrot huet de 27. Abrëll säin Avis ofginn an och säin Accord. De 6. Mee gouf dunn de Rapport eestëmmege ugeholl.